

فهرست

صفحه	موضوع
۶-۹	درس ۱- هستی بخش
۹-۱۶	درس ۲- توحیدشناسی
۱۶-۲۱	درس ۳- اخلاص و تقوی
۲۱-۲۹	درس ۴- قضا و قدر، اختیار، سبقت
۲۹-۴۰	درس ۵- تمدن و احکام

هستی بخش (درس ۱)

جوانه در ذهن / ریشه در قلب و دل / برگ و بار به صورت اعمال اندیشه

بهار جوانی پر طراوت و زینا / شکوفایی استعداد / بوید آینده ای زیبا تر

مثال: اندیشه درباره خدا ← عمل برای خدا ← عبادت

پیامبر (ص): «افضل العباده اذعان التفکر فی الله و فی قدرته»

۴ برترین عبادت اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت او

جمع پندگی توووووووپی

اندیشه، نیش، نگرش، جهان بینی، معرفت، اعتقاد، باور، ایمان

هدف، مسیر زندگی، سبک زندگی، شیوه زندگی، اعمال و رفتار

مقال: شهرت مهم مقاصد کوچک مهم ثروت سعادت علم و آگاهی بزرگترین کمال خداوند سرچشمه و خالق

سوره ۹۲؛ با توجه به حدیث شریف: «لا تفکروا فی ذات الله» پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند درباره ی چه چیزی فکر نکنید و علت آن چیست؟

۱) چیستی خداوند - چون شناخت صفات و ویژگی های خداوند امکان پذیر نیست.

۲) هستی خداوند - چون شناخت صفات و ویژگی های خداوند امکان پذیر نیست.

۳) چیستی خداوند - چون لازمه ی شناخت هر چیزی احاطه بر آن است.

۴) هستی خداوند - چون لازمه ی شناخت هر چیزی احاطه بر آن است.

سوره ۹۲؛ با توجه به معارف باقی مانده از بنیان گذار مکتب توحیدی خاص اسلام، حضرت محمد (ص)، تفکر در ذات و صفات خداوند، به ترتیب و است.

۱) ممنوع - ممنوع ۲) مورد تشویق - مورد تشویق

۳) ممنوع - مورد تشویق ۴) مورد تشویق - ممنوع

ناممکن (تکامل) ← شناخت

ذات، عظمت، ملامت، عظمت و بزرگی چیستی و چگونه

محدود (احاطه) ← شناخت

ذات، عظمت، ملامت، عظمت و بزرگی چیستی و چگونه

ذاتی محدود

شناخت: از طریق تفکر و شناخت درباره مخلوقات خدا

ناممکن: هستی، وجود، صفت، ویژگی، آسمان و افعال، خدا: ممکن

پیامبر (ص): «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله»

جمع پندگی توووووووپی

(فطری) شناخت اولیه

خداشناسی

عبودیت

بندگی

راه های گوناگون شناخت عمیق تر

تفکر درباره خدا

تفکر درباره نیازمندی جهان به خدا در پیمایش

سوره ۹۲؛ به کدام علت پیامبر گرامی اسلام (ص) به «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله» دستور داده اند؟

۱) لازمه ی شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است و ما هرگز به هستی و چیستی خدا دسترسی نداریم.

۲) تفکر در ذات خداوند موجب محدود شدن هستی خداوند می شود و ما فقط تون فهم چیستی خدا را داریم.

۳) هر چیستی که برای خداوند فرض کنیم، او را در حد تصورات ذهنی خود باین آورده و محدود کرده ایم.

۴) هستی و چیستی خداوند در ظرف ذهن ما نمی گنجد و ما فقط توانایی فهم مخلوقات خداوند را داریم.

سوره ۹۲؛ با توجه به معارف اسلامی، شناخت «هستی» و «چیستی» خداوند، به ترتیب موصوف به و است

۱) ممکن - ناممکن

۲) ناممکن - ممکن

۳) ممکن - ممکن

۴) ناممکن - ناممکن

۱۲

جهان در بنا به خدا نیازمند هست

جهان در بنا به خدا نیازمند هست

۱۳

زبان حال موجودات در کلام مولانا:

ما چو نایبیم و نوا ما ز توست
 ما که باشیم ای تو ما را جان جان
 ما عدم هابیم و هستی های ما
 ما همه شیران ولی شیر علم
 یاد ما بود ما از داد توست
 لذت هستی نمودی نیست را
 ما نبودیم و تقاضایمان نبود

لطیف تو ناگفته ما می شود

۱۴

انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاتست که در نگاه نخست مشکل به نظر می آید، اما هدیفی قابل دسترس است، به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب دارند، اگر قدیم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، به یقین خدا نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.

خدا رو با هر چیز دین / معرفتی عمیق و والات / مشکل و ممکن / جوان و نوجوان / پاکی و صفای قلب / عزم و تصمیم قوی / کمک خدا / لذت معرفت

دل می تر معرفت نور و صفا دید. به هر چیزی که دید، اول خدا دید.

۱۱

یا ایها الناس اتقوا الله

و الله هو الله الحمید

حالی (عربی)

خودشناسی

ترک فکر و نیاز

پیداایش

جهان تجلی بخش خداوند

شیر: آیات مولوی
آیه: فقراء، شان

۱۲

نیازمندی در **الله نور السموات و الارض**

جهان تجلی بخش خداوند

شیر: آیات مولوی
آیه: فقراء، شان

رحمت
علم
قدرت
حکمت

۱۵

خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات، «وجود» خود را از او می گیرند و به سبب او پیدایند و آشکار شده و یا به عرصه هستی می گذارند (نیازمندی در پیدایش و بقا) در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو آنان که با دقت و تأمل در جهان هستی می نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می کنند و علم و قدرت او را می بینند. (دین خدا)

۱۷

جمع بندی تووووووووی (آیات ، احادیث و اشعار)

یا ایها الناس اتقوا الله الی الله نیازمندی در پیدایش و بقا لذات نیافته از

سوال : چرا خداوند هر لحظه اراده کند می تواند مخلوقات را نابود کند ؟

و الله هو الله الحمید ای نیازی خدا

سوال : چرا کسی نمی تواند وجود و هستی خدا را بگیرد ؟

سوال : چرا خدا می تواند نیاز انسان و هر موجود دیگری را برطرف کند ؟

نیازمندی در **الله نور السموات و الارض**

عرض نیاز و نیازمندی در بنا آیات مولوی

قبل ، بعد ، معه

نور و صفا به صفا

۱۸

یا ایها الناس اتقوا الله الی الله نیازمندی در پیدایش و بقا لذات نیافته از

سوال : چرا خداوند هر لحظه اراده کند می تواند مخلوقات را نابود کند ؟

و الله هو الله الحمید ای نیازی خدا

سوال : چرا کسی نمی تواند وجود و هستی خدا را بگیرد ؟

سوال : چرا خدا می تواند نیاز انسان و هر موجود دیگری را برطرف کند ؟

نیازمندی در **الله نور السموات و الارض**

عرض نیاز و نیازمندی در بنا آیات مولوی

قبل ، بعد ، معه

نور و صفا به صفا

یا ایها الناس اتقوا الله الی الله نیازمندی در پیدایش و بقا لذات نیافته از

سوال : چرا خداوند هر لحظه اراده کند می تواند مخلوقات را نابود کند ؟

و الله هو الله الحمید ای نیازی خدا

سوال : چرا کسی نمی تواند وجود و هستی خدا را بگیرد ؟

سوال : چرا خدا می تواند نیاز انسان و هر موجود دیگری را برطرف کند ؟

نیازمندی در **الله نور السموات و الارض**

عرض نیاز و نیازمندی در بنا آیات مولوی

قبل ، بعد ، معه

نور و صفا به صفا

س ۹۷: فهم کدام عبارت برای تقویت عبودیت و بندگی در پیشگاه خداوند ضروری است؟

۱) «قل الله خالق كل شيء»

۲) «يا ايها الناس اتمم الفقراء الى الله»

۳) «الله نور السموات والارض»

۴) «والله هو الغنى الحميد»

۱۸

س ۹۸: پیام آیه ی شریفه ی: «الله نور السموات والارض» این است که جهان، در نیازمند به خدا است و تمام موجودات اند.

۱) پیدایش و بقا- آیه ای از آیات الهی

۲) پیدایش و هستی یافتن- آیه ای از آیات الهی

۳) پیدایش و بقا- نوری از انوار وجود

۴) پیدایش و هستی یافتن- نوری از انوار وجود

۲۱

س ۹۹: اگر بگوییم: «هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر صفات الهی است» پیام کدام آیه را ترسیم کرده ایم؟

۱) «والله هو الغنى الحميد»

۲) «يسالاه من في السموات والارض»

۳) «الله نور السموات والارض»

۴) «تفكر وافي كل شيء»

۲۲

آیا هرگز درباره آغاز و پایان این هستی پنهان فکر کرده اید؟ به راستی این میلیاردها میلیارد کهکشان و ستاره و سیاره، از کجا آمده اند؟ موجودات جهان، هستی خود را واسطار چه کسی هستند؟ ما براساس فطرت خویش، خدا را می بینیم و حضورش را درک می کنیم. به روشنی می دانیم در جهانی زندگی می کنیم که آفریننده ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می کند و به موجودات و مخلوقات مدد می رساند. قرآن کریم ما را به معرفت عمیق تر درباره خدا فرا می خواند و راه های گوناگونی را برای ترک وجود او و شناخت صفات و افعال او به ما نشان می دهد. یکی از این راه ها تفکر درباره نیازمند بودن جهان، در پیدایش خود، به آفریننده و خالق است.

۲۵

پدیده هایی که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد.

یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد. در این صورت چنین چیزی دیگر پدیده نیست و نیاز به پدیدآورنده نخواهد داشت. همواره بوده است و خواهد بود.

ما و همه پدیده های جهان، در پدیدآمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این موجود برتر و مثالی «خدا» نامیده می شود.

۲۶

گالویی: در کدام پیامبر(ص) بزرگترین عبادت چیست و در چه حالتی انسان نیاز به خدا را بیشتر احساس می کند؟

۱) «امان التفکر فی الله و فی قدرته» - معرفت انسان به خدا و رابطه اش با خدا بیشتر شود.

۲) «اللهم لا تکفنی الی نفسی طرفه عین ابدأ» - معرفت انسان به خدا و رابطه اش با خدا بیشتر شود.

۳) «امان التفکر فی الله و فی قدرته» - هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند باشد.

۴) «اللهم لا تکفنی الی نفسی طرفه عین ابدأ» - هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند باشد.

۱۹

گالویی: چرا مخلوقات دائماً با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می کنند و مصداق آیه شریفه «یسالاه من فی السموات والارض» در کدام عبارت مشاهده می شود؟

۱) «کل یوم هو فی شأن» - «اللهم لا تکفنی الی نفسی طرفه عین ابدأ»

۲) «یا ایها الناس اتمم الفقراء الی الله» - «الله نور السموات والارض»

۳) «کل یوم هو فی شأن» - «الله نور السموات والارض»

۴) «یا ایها الناس اتمم الفقراء الی الله» - «اللهم لا تکفنی الی نفسی طرفه عین ابدأ»

۲۰

س ۱۰۰: در صحنه ی پرغوغای حیات، بین افزایش کمالات انسان و افزایش عبودیت وی، رابطه ی برقرار است که کمال حقیقی، زاینده ی است و قطع رابطه بین نور و منبع نور

۱) عکس- فقر و نیازمندی- ناممکن است

۲) مستقیم- فقر و نیازمندی- ناممکن است

۳) عکس- غنا و بی نیازی- به فنا ی نور می انجامد

۴) مستقیم- غنا و بی نیازی- به فنا ی نور می انجامد

۱۳

س ۱۰۱: معرفت برتر و عمیق، معرفتی است که و هدفی قابل دسترس است، به خصوص برای جوانان و نوجوانان که دارند.

۱) تنها مومنان در نظام آفرینش را خدا بدانیم- پاک و صفای قلب

۲) در پشت پرده ی ظاهر و در روی هر چیزی، خدا را ببیند- پاک و صفای قلب

۳) در پشت پرده ی ظاهر و در روی هر چیزی، خدا را ببیند- اخلاص عبودیت و بندگی برای خدا

۴) تنها مومنان در نظام آفرینش را خدا بدانیم- اخلاص عبودیت و بندگی برای خدا

۲۴

رابطه جهان با خدا مانند رابطه بنا با مسجد نیست یا ساعت ساز با ساعت نیست.

بنا به اجزای ساختمان راه به وجود آورده و نه خواص آن اجزا را، کار بنا فقط جا به جا کردن مواد و چینی آن هاست.

رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولد بوق با جریان برق است.

خداوند، خالق سنگ و گچ و چوب و خواص آن ها و حتی خالق خود بنا است. بر این اساس وجود و هستی بنا و نیز وجود مصالح و خواص آن ها، همه وابسته به خواص و خداوند هر لحظه اراده کند، آن ها از بین می روند و ساختمان متلاشی می گردد. (به همین جهت) جهان همواره و در هر «آن» به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ گاه قطع و یا کم نمی شود.

۲۷

✓ **موجودات پس از پیدایش**، مانند **لطیفه** نخست خلق شدن، به **خداوند** نیازمند هستند. [از این رو] **دانشا** با زبان حال، به **پیشگاه الهی** عرش نیاز می کنند.

✓ **انسان های ناآگاه** نسبت به **نیاز دائمی** انسان به **خداوند**، بی توجه اند، اما **انسان های آگاه** دائماً سایه **لطیف** و **رحمت** خدا را احساس می کنند و خود را **نیازمند** عنایات **بیوسه** او می دانند.

✓ هر چه **معرفت** انسان به **خود** و **رابطه** اش با **خدا** بیشتر شود، **نیاز** به او را **بیشتر** احساس و **عجز** و **بندگی** خود را **بیشتر** ابراز می کند.

✓ **پیامبر (ص)**، با آن مقام و منزلت خود در **پیشگاه الهی**، عاجزانه از **خداوند** کمک می خواهد که برای **یک لحظه** هم، **لطیف** و **رحمت** خاصش را از او **نگیرد** و او را به حال خود واگذارد نکند.

توحید شناسی (درس ۲ و ۳)

اعتقاد به **خدای یگانه**

اصل توحید

یگانگی، یکتایی، بی همتایی، بی شریک

قل هو الله احد
هو الواحد القهار

ولم یکن له کنوا احد

بررسی رابطه مهم:

خدا (انسان)	خدا (پیامبر)	خدا (باغبان)	خدا (پیامبر)	خدا (پیامبر)
مالکیت (طولی)	ولایت (طولی)	تدبیر (ربوبیت) شفا (ربوبیت) (طولی)	اطاعت (طولی)	رابطه طولی

به **لذت** و **اجازه** = وابسته = در **محدوده** = **مسیر** و **مجرأ** = واسطه و **رساننده**

دقت کن!!!!

خداوند **خالق** و **آفریننده** **جهان** : **خالقیت** **خداوند** **پروردگار** **جهان** : **ربوبیت**

خداوند **یگانه** و **یکتا**ست: **اصل توحید** **خداوند** در **کار** **آفرینش** **یکتا**ست: **خالقیت**

خداوند **شریک** و **همتای** ندارد: **اصل توحید**

خداوند در **کار** **آفرینش** **شریک** و **همتای** ندارد: **خالقیت**

جهان از **خداست**: **خالقیت** **جهان** از **آن** **خداست**: **مالکیت**

توحید **ذاتی** : **خداوند** در **ذات** خود **یکتا**ست / **خداوند** بی **نیاز**

✓ **ایراد** شناخت هر چیزی **احاطه** و **دسترسی** به آن است.

✓ **به دلیل** محدود بودن ذهن خود نمی توانیم **ذات** امور نامحدود را تصور کنیم و **چگونگی** وجودشان را دریابیم.

✓ **خداوند** **حقیقتی** نامحدود دارد. [از نتیجه] ذهن ما نمی تواند به **حقیقت** او **احاطه** پیدا کند و **ذاتش** را **شناختنی** نماید.

✓ ما به **وجود** **خداوند** به **عنوان** **آفریدگار** **جهان** بی می بریم و **صفات** و **اسماء** او را می توانیم **بشناسیم**، اما نمی توانیم **ذات** و **چیستی** او را دریابیم.

پایان

مالک الملک ... مالکیت

سربستی، فرمانروایی، تصرف

تغییر، استناد، ولی ... حکمیه

ولایت

ربوبیت

خداوند

خالقیت

خالق و آفرینش خالق

تدبیر و اداره (اصل)

تدبیر و اداره، پرورش و رشد، زراعت

هدایت، حاجت و شفا، پشتیبانی

عملی (صادی)

اعمال انسان برای خدا

زندگی برای خدا

همی شدن جهت زندگی

نظری

اندیشه، عقیده، معرفت (عبادی)

عملی

زندگی توحیدی

جهان بینی توحیدی

خالقیت

مالکیت

ولایت

ربوبیت

شکر

عمدی (عبادی)

خدا

دیگران

خداوند

رابطه عرضی

در کنار هم، سطح، مستقل، واگذاری

بخشی، جداگانه، اشتراکی

چند خالق

محدودیت و نفس

۳ کمالات

خدا

پت درونی

هو نفس

پت بیرونی

خدا

نیازمند

ما لهم من دونه من ولي و لايشرك في حكمه احدا
ت ولايت

فلي ش ولايت

فل اغير الله ابني ربا و هورب كل شيء
ت ربوبيت

ان الله ربي و ربكم (لا يعبدون) هذا صراط مستقيم
ت ربوبيت

ت عملي

رابطه توحيد نظري (ربوبيت) و توحيد عملي

فل من رب السماوات و الارض قل الله
ت ربوبيت

ش ولايت نبي ش ولايت ملكيت و اختيار سبوح زيان خود را ندارد
فل اتا تختتم من دونه اولياء لا يملكون لافسهم نفعاً و لا ضرراً
ت ربوبيت

فل هل يستوي الاعمى و البصير ام هل تستوي الظلمات و النور
ش خالقيت ان ش خالقيت مشبه شدن (باشبهه افتنن) در شك افتنن
ام جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه اف تشابهه الخلق عليهم
ت خالقيت
اصل توحيد
فل الله خالق كل شيء و هو الواحد القهار

سوره 97: بايعاني که در خندان تحت تدبير او هستند چگونه توحيد در ربوبيت را در يافته است و کدام آيه به آن اشاره دارد؟
1) دقت در چگونگي اثر گذاري تدبير او در جهان - «ما لهم من دونه من ولي و لايشرك في حكمه احدا»
2) دقت در چگونگي اثر گذاري تدبير او در جهان - «قل اغير الله ابني ربا و هورب كل شيء»
3) پزسي رابطه طولی تدبير او و تدبير خداوند متعال - «ما لهم من دونه من ولي و لايشرك في حكمه احدا»
4) پزسي رابطه طولی تدبير او و تدبير خداوند متعال - «قل اغير الله ابني ربا و هورب كل شيء»

سوره 97: يا توجه به آيه شريفه «ما لهم من دونه من ولي و لايشرك في حكمه احدا»
1) خداوند ولي همه عالم است و اگر او به کسی اذن دهد، آن شخص می تواند در امور عالم تدبير کند.
2) هرگونه تصرف در جهان، حتی و شايسته خداوند است و غير از کسی بر موجودات ولايت مستقل ندارد.
3) اگر خداوند پيغمبر (ص) را ولي آسمان ها معرفی می کند، يعنی بعضی از ولايت خود را به او واگذار کرده است.
4) چون مخلوقات جهان از خداوند، مالک اصلی و حقيقي آن ها نيستند خداوند است و ملكيت و ربوبيت هم از آن اوست.

سوره 95: عبارت «خداوند جهان را به سوي مقصدي که پرايش معين فرموده به پيش می برد» اشاره به کدام توحيد دارد و کدام آيه، مو تيط باين مو تبه از توحيد است؟
1) ملكيت - ما لهم من دونه من ولي و لايشرك في حكمه احدا
2) ربوبيت - ما لهم من دونه من ولي و لايشرك في حكمه احدا
3) ملكيت - قل اغير الله ابني ربا و هورب كل شيء
4) ربوبيت - قل اغير الله ابني ربا و هورب كل شيء

قل هو الله احد الله صمد لم يلد و لم يولد ولم يكن له كفوا احد
اصل توحيد ذاتي و انتصابي است
الله خالق كل شيء ت خالقيت

ت ملكيت اعطاء ملكيت
قل اللهم مالك الملك توتي الملك من تشاء و تبرع الملك ممن تشاء
ت ملكيت
ولايه و ربوبيت

امام علي (ع): «خداي من امر اين عزت پس که بنده تو باشم و اين اختيار پس که تو پروردگار مني
خداي من ا تو همان گونه اي که من دوست دارم، پس مرا توفيق ده تا آن گونه که باشم که تو دوست داري»
بيان ساده: عبد توام، عزت من / رب مني، فخر من
تو هموني که ميخواهم / من هموني بشم که ميخواي
«بر آستان جانان مگر سر توان نهادن گلبانگ سر بلندي بر آسمان توان زد»

سوره 97: عقیده به توفائي پيغمبر اکرم (ص) و اوليای دين (ع) بر آوردن حاجات آسمان چه زماني مصداق شرک پيما می کند و کدام آيه شريفه حاکی از آن است؟
1) اين توفائي را از خود آن ها بگييم - «ام جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه»
2) اين توفائي را در طول زنده الهی بگييم - «ام جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه»
3) اين توفائي را از خود آن ها بگييم - «قل اغير الله ابني ربا و هورب كل شيء»
4) اين توفائي را در طول زنده الهی بگييم - «قل اغير الله ابني ربا و هورب كل شيء»

سوره 99: کسی که گمان می کند ساير مخلوقات مستقل از خداوند می توانند در اداره امور جهان دخالت کنند، در عين اعتقاد به کدام مو تبه از توحيد، گرفتار چه شرکي شده است؟
1) توحيد در عبادت - شرک در ولايت 2) توحيد در خالقيت - شرک در ربوبيت
3) توحيد در عبادت - شرک در ربوبيت 4) توحيد در خالقيت - شرک در ولايت

سوره 96: چرا پذيرش بندگي خداوند تنها راه راست و صحيح در زندگي انسان ها است؟
1) اين الله ربي و ربكم
2) لا يملكون لافسهم نفعاً و لا ضرراً
3) الله خالق كل شيء
4) اتخذ الله هواه

س ۹۵: با توجه به آیه شریفه: «قل من رب السموات والارض قل الله قل اتخذتم من دونه اولياء لا يملكون الا شههم نفعاً ولا ضرراً قل هل يستوي الاعمى والبصير ام هل تستوي الظلمات والنور - قل الله خالق كل شيء و هو الواحد القهار» ابتدای آیه بر کدام بعد توحید دلالت دارد و نتیجه آن کدام است؟

(۱) خالقیت - اعتقاد به خدای یگانه (۲) خالقیت - بندگی خدای یگانه (۳) ربوبیت - اعتقاد به خدای یگانه (۴) ربوبیت - بندگی خدای یگانه

۱۹

س ۹۵: آیه شریفه «انا هدیناه السبیل اما شاکر او اما کفوراً» اشاره به کدام بعد از ابعاد توحید دارد و بیانگر کدام مفهوم است؟

(۱) ربوبیت - فرمانروایی جهان خلست و هیچ کس در فرمانروایی او شریک نیست (۲) خالقیت - فرمانروایی جهان خلست و هیچ کس در فرمانروایی او شریک نیست (۳) ربوبیت - خلدوند جهان را اذاره می کند و به سوی مقصدی معین هدایت می نماید (۴) خالقیت - خلدوند جهان را اذاره می کند و به سوی مقصدی معین هدایت می نماید

۲۰

س ۹۶: عقیده به توانایی اولیای دین در بر آوردن حاجات انسان وقتی موجب شرک در است که این توانایی را بدانیم و آیهی «قل هو الله احد» بر دلالت دارد.

(۱) ربوبیت - در طول ارادهی خدا - اصل توحید
(۲) خالقیت - از خود آن ها - توحید در خالقیت
(۳) ربوبیت - از خود آن ها - اصل توحید
(۴) خالقیت - در طول ارادهی خدا - توحید در خالقیت

۲۳

س ۹۷: اگر بگوئیم: « فقط باید تسلیم فرمان خلدوند باشیم و کارهای خود را به قصد اطاعت از او برای کسب رضایت او انجام دهیم. » کدام بعد از ابعاد توحید را ترسیم کرده ایم و پیام کدام آیهی شریفه، بیان گر آن است؟

(۱) عبادت - «ان الله ربي وربكم»
(۲) ربوبیت - «الحمد لله رب العالمين»
(۳) ربوبیت - «ان الله ربي وربكم»
(۴) عبادت - «الحمد لله رب العالمين»

۲۴

س ۹۸: « هستی بخشی انحصاری خلدوند» از دقت در پیام کدام مورد، مفهوم می گردد؟

(۱) «قل الله خالق كل شيء و هو الواحد القهار»
(۲) «قل هو الله احد الله الصمد لم يلد ولم يولد»
(۳) «ما لهم من دونه من ولي ولا يسرك في حكمه احداً»
(۴) «قل اللهم مالك الملك تؤتي الملك من تشاء وتزعزع الملك ممن تشاء»

۲۷

س ۹۹: اگر خلدوند متعال به کسی اذن دهد تا در اشیایی تصرف نماید، این اجازه چه مفهومی دارد؟

(۱) در مسیر و مجرای ولایت الهی قرار گرفته و از خودش استغالی ندارد (۲) به معنای واگذاری ولایت خدا به آن شخص و لازمه توحید در ولایت تصرف او در جهان در عرض ولایت خدا و هیچ کس دیگری جز ولی نیست.

(۳) با توجه به ظرفیت متفاوت انسان ها، خلدوند بخشی از ولایت خود را به آن ها واگذار می کند.

۱۸

س ۹۹: از آیهی شریفه «ان الله ربي وربكم فاعبدوه هذا صراط مستقيم» کدام مطلب، مفهوم می گردد؟

(۱) آگاهی از این که خدا تنها مالک و پشتیبان جهان است، بیم به اذاره کنندهی جهان هستی اوست.
(۲) لازمه ی توحید در عبادت اطاعت از حکم و فرمان الهی از طریق رسول خدا و جانشینان آن حضرت می باشد.
(۳) آگاهی به این که «خلدوند پروردگار شملت» بلط می شود انسان در صراط مستقیم قرار بگیرد.
(۴) با اعتقاد به این که «خدا تنها اذاره کننده ی جهان است» در می بیم که تنها وجود شایسته ی پرستش، خلست.

۲۱

س ۱۰۰: «هر گونه تصرف در جهان، حق خدا و شایسته ی اوست» و «جهان از اصل های متعدد پدید نیامده است» به ترتیب، ناظر بر کدام بعد از ابعاد توحید است؟

(۱) ولایت - خالقیت
(۲) ولایت - ربوبیت
(۳) مالکیت - خالقیت
(۴) مالکیت - ربوبیت

۲۲

س ۱۰۱: کدام مورد تأیید کننده ی توحید در خالقیت است؟

(۱) کسی نمی تواند مستقل از خلدوند در امور جهان دخالت کند و مثلاً بیماری را اشفا بخشد یا مشکلی را رفع کند
(۲) اگر خلدوند به کسی اذن دهد آن شخص نیز می تواند در محدوده ی اجازه ی خلدوند در اشیایی تصرف نماید
(۳) هر تصور چند خدایی هر یک از آنان باید کمالاتی را دارا باشند که دیگری ندارد و گرنه عین هم می شوند.
(۴) خلست که جهان را اذاره می کند و به سوی مقصدی که برایش معین کرده است، هدایت می نماید.

۲۵

س ۱۰۲: عبارات: «خلدوند یگانه است و شریک و همتایی ندارد» و «اوست خدایی یکتا و حاکم بر همه چیز» به ترتیب بر کدام بعد از ابعاد توحید، دلالت دارد؟

(۱) اصل توحید - توحید خالقیت
(۲) توحید خالقیت - اصل توحید
(۳) اصل توحید - اصل توحید
(۴) توحید خالقیت - توحید خالقیت

۲۶

س ۹۳: «اگر جهان و هدایت این مجموعه ی هدف مند به سوی مقصدی که برایش مقرر شده است، مرتبط با توحید در است که پیام آیه ی شریفه حاکی از آن است.

۱) ربوبیت - «قل اغیر الله ربی رباً و هو رب کل شیء»
 ۲) ولایت - «قل اغیر الله ربی رباً و هو رب کل شیء»
 ۳) ربوبیت - «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً»
 ۴) ولایت - «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً»

۲۸

س ۹۴: ولایت خداوند بر جهان، برخاسته از است که برای جزا، موکول به می باشد.

۱) وحدت ذاتی - واگذاری بخشی از ولایت به او
 ۲) مالکیت حقیقی - واگذاری بخشی از ولایت به او
 ۳) وحدت ذاتی - قرار گرفتن در مسیر و مجرای ولایت الهی
 ۴) مالکیت حقیقی - قرار گرفتن در مسیر و مجرای ولایت الهی

۲۱

س ۹۵: اگر گفته شود: «اعتقاد بیرون ادیان الهی بر آن است که وجود خدا وابسته به چیزی نیست» بر فهم پیام کدام آیه تأکید شده است و چه مرتبه ای از توحید، ترسیم شده است؟

۱) «یا ایها الناس اتقوا الله و الله هو الغنی الحمید» - ذاتی
 ۲) «یا ایها الناس اتقوا الله و الله هو الغنی الحمید» - ربوبیت
 ۳) «الله نور السموات و الارض» - ربوبیت
 ۴) «الله نور السموات و الارض» - ذاتی

۲۲

س ۹۶ و ۹۷: اعتقاد به اینکه «فعال ما پیشه بودن» خاص ذات یگانه خداوند است که سبب استوار موانع، به اراده او به کنار می رود همان تأثیر گذاری انسان در فاعلیت ها و اعلان توحید در می باشد.

۱) قبول - به صورت مستقل - ولایت
 ۲) رد - به صورت مستقل - ولایت
 ۳) رد - نه به صورت مستقل - ربوبیت
 ۴) قبول - نه به صورت مستقل - ربوبیت

۲۵

س ۹۸: پیام کدام آیه حاوی دریافت نتیجه و بازتاب آشنایی با توحید در خالقیت و توحید ربوبی است؟

۱) قل الله خالق کل شیء و هو الواحد القهار
 ۲) ان الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراط مستقیم
 ۳) و منهم من یعبد الله علی حرف
 ۴) یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء

۲۶

س ۹۳: یک انسان موحد را عقیده بر آن است که: «همه ی مخلوقات، در کره ی خود نیازمند و وابسته به خداوند هستند، اما خداوند در اداره جهان به آن ها نیازی ندارد»، این معنای اعتقادی از دقت در پیام کدام آیه مفهوم می گردد؟

۱) «قل الله خالق کل شیء و هو الواحد القهار»
 ۲) «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً»
 ۳) «قل اغیر الله ربی رباً و هو رب کل شیء»
 ۴) «قل اللهم مالک المملک توتی المملک من تشاء و تنزع المملک ممن تشاء»

۲۹

س ۹۴: اقتضای حساب جداگانه ی مستقل برای عوامل تأثیر گزار در شفاف بخشی و گره گشایی و جز آن، به معنای اعتراف از توحید در است که دقت در پیام آیه شریفه به ثبات قدم موحد، نیکو اعتقاد می انجامد

۱) ولایت - «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً»
 ۲) ولایت - «قل اغیر الله ربی رباً و هو رب کل شیء»
 ۳) ربوبیت - «قل اغیر الله ربی رباً و هو رب کل شیء»
 ۴) ربوبیت - «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً»

۲۰

س ۹۵: با توجه به آیه ی شریفه ی «قل اللهم مالک المملک - مفهوم می گردد که مالکیت انسان در مالکیت خداوند است، یعنی عرض - مالک اصلی و حقیقی خداوند است و مالکیت انسان و خدا بر یک چیز، یک مالکیت اشتراکی است.

۱) عرض - همان چیزی که یک انسان مالک آن است در همان حال خداوند نیز مالک می باشد.
 ۲) طول - مالک اصلی و حقیقی خداوند است و مالکیت انسان و خدا بر یک چیز، یک مالکیت اشتراکی است.
 ۳) طول - همان چیزی که یک انسان مالک آن است در همان حال خداوند نیز مالک می باشد.

۲۳

س ۹۶: «خدا، صاحب اختیاری است که تدبیر همه ی امور هستی به دست اوست.» و «خداوند تنها مبدأ و هستی بخش جهان است» به ترتیب بر توحید در و تأکید کرده ایم.

۱) ولایت - مالکیت
 ۲) مالکیت - خالقیت
 ۳) ربوبیت - خالقیت
 ۴) خالقیت - ربوبیت

۲۴

گویی: «با توجه به آیات قرآن کریم، چه کسی را می توانیم به عنوان ولی و سرپرست خود انتخاب کنیم و با وجود کدام ویژگی در شرکاء جا داشت که مردم در اعتقاد به توحید در شرک افتند؟

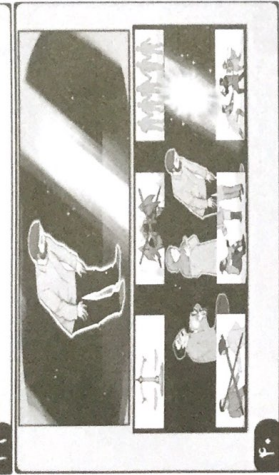
۱) کسی که فرزندی نبوده و فرزند کسی نیست - «خلقوا کلقه»
 ۲) کسی که اختیار سود و زیان همه ی مخلوقات را دارد - «خلقوا کلقه»
 ۳) کسی که فرزندی نبوده و فرزند کسی نیست - «فتشابه الخلق علیهم»
 ۴) کسی که اختیار سود و زیان همه ی مخلوقات را دارد - «فتشابه الخلق علیهم»

۲۷

سر اوقات ما و استن حضرت دوست که هر چه بر سر ما می رود از اوقات دوست نظیر دوست ندیدیم اگر چه از بهر نماند از ما در مقابل رخ دوست

بیم علی (ع): «تو ای الهی بنیسه کنی، هم در خون بدنگان خدا، هم در مود شهبوا و الهی ها، چرا که شما در پرگرمه این ها حتی سوزن ها و چهل پاین مسولید. خدا از لطفت کنی، و عسیان تو پیر میزید.»

یا ایها الذین آمنوا
لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء تلقین البیهم بالموءده
و قد کفروا بما جادکم من الحق

جمع بندی تووووووووو

«ارایت من اتخذ الله هوه...»

«قل افاتخذتم من دونه اولیاء...»

«و من الناس من يتخذ من دون الله اندادا...»

«و من الناس من يجعل الله علی حرف...»

سنت ۹۷ بگر هر یک از افراد جامعه فعالیت های خود را در جهت منافع طاعت قرار دهند دچار چه نوع شرکی شده اند و در تقابل با آن کدام آیه شریفه مطرح می شود؟

۱) رویی در بعد اجتماعی - «ان الله ربی و ربکم فاصبوه هناصرط مستقیم»

۲) عبادی در بعد اجتماعی - «قل اغیر الله ربی یا و هورب کل شیء»

۳) عبادی در بعد اجتماعی - «ان الله ربی و ربکم فاصبوه هناصرط مستقیم»

۴) رویی در بعد اجتماعی - «قل اغیر الله ربی یا و هورب کل شیء»

۱) آیا اگر کسی از اغیر خدا درخواست کمک کند، گرفتار شرک شده است؟

۲) آیا اگر کسی یزشکا را وسیله درمان و بهبود بیماری بداند، مشرک است؟

۳) آیا اگر کسی دعا را وسیله جلب مغفرت الهی و صدقه را وسیله دفع بلا بداند، مشرک است؟

۴) آیا توسل به پیامبران و معصومین (ع) شرک به حساب می آید؟

دعا و مغفرت
آتش و گرما طرز و شنا
صدقه و دفع بلا
عیلت - مادی - بصری و ساختن معلوم و تعلیم
مله و رسم و غیر
پوشاک و درمان
لولای دین و حاجات
مادی جسم جان
بیش از دعا و عبادی

نیایلات، تصمیم، فعالیت در جهت خوبست و رضایت الهی

جهان مغان غایب تاره و همه چی حکمت داره هم دشمنوری بستر شکوایی

جهان مخلوق و انسان مسئول - بنین خود - سر اوقات ما و استن...
شخصیت کفب و پایدار - سلامتی دیگران - حدیث: «... اولیاء... اطاعت... حیوانات»

فروری
عبدی
اجتماعی

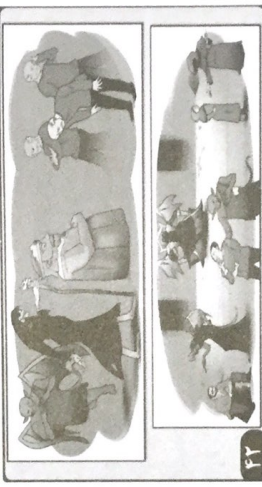
بم درون و بیرون (محبوب، معبود، تسلیم، اطاعت و فرمان پذیری)

حرفی تا آرام و شخصیتی پایدار
ارایت من اتخذ الله هوه اولیاء تکون علیه و کبریا
و من الناس من يجعل الله علی حرف یروش از روی تردید، شرک علی قل اصله خیر لظمان به و ان اصله فتنه قلب علی وجهه و اکنش متفاوت خسر الدنیا و الاخره فلک هو القسر ان السین نتیجه

افراد (نقطه خواسته های دشمنی، فقط منابع فردی، ابتکار و عقول و خیر) تفرقه و تضاد، رنکن و عقول، نظامان قدر تند و دیگران در خدمت

حاکمیت و دستورهای طاقت و جلی حاکمیت و فرمان های خدا

فروری
شخصی
اجتماعی

س ۹۹ حاکمیت نظام سلطه، آن گاه بی رادع و مانع بر منصفه ظهور خودنمایی می کند که انسان به شرک... گرفتار آید و پیام آیه شریفه... به فراموشی سپرده نشود.

۱) در روییت در بعد فردی - «ان الله ربی و ربکم فاصبوه»

۲) در عمل در بعد اجتماعی - «ان الله ربی و ربکم فاصبوه»

۳) در عمل در بعد اجتماعی - «یا ایها الناس اتهم الله ربی الله»

۴) در روییت در بعد فردی - «یا ایها الناس اتهم الله ربی الله»

نگاهی؛ یا توجه به آیات قرآن کریم، چرا برخی انسان ها در برابر هر خیر و شری که به آن ها می رسد، دورش متفاوت پیش می گیرند و چه عاقبتی در انتظار آن هاست؟

۱) «و من الناس من يجعل الله علی حرف» - «خسر الدنیا و الاخره»

۲) «ارایت من اتخذ الله هوه» - «فی الاخره من الخسرین»

۳) «و من الناس من يجعل الله علی حرف» - «فی الاخره من الخسرین»

۴) «ارایت من اتخذ الله هوه» - «خسر الدنیا و الاخره»

شُرک در جهان امروز - انسان عصر حاضر (جو غالباً جو حاکم بر اکثریت) قدیم: شرک در قالب بت (سنگ و چوب) ، ۱۶۰۰ نوع بت در عصر جاهلیت جدید: شرک بسیار پیچیده تر از قدیم

• بسیاری خود را مالک و ولی و پرورش دهنده جهان می پندارند - آلوده شدن طبیعت فرعون: «**اَلَا رِبْکُمُ الْاِلهٰی**»

• بسیاری سرگرم امور دنیوی (رزق و برون و زینت و...) - غفلت از خدا و آخرت و طایفه ما: شناخت معیار نجات: قرآن: تطهیر زندگی با معیار: انسان - اطاعت از ارباب هالی جز خدا، بندگی کسی جز خدا خارج کردن دین از بر تابه زندگی، تقلید از معتقدان دین

۴۹ ولد تکون دین در زندگی + اصل قرار دادن تعالی دنیایی - شرک و بت پرستی جدید

مهم ترین اعتقادات دینی: پایه و اساس تمام دین، محور دین، روح زندگی دینی

روحی در پیگیره معارف و احکام دین، حیات و معنا به دین

سر لوحه دعوت همه پیامبران (اول توحید، بعد معاد)

اسلام دین توحید (توحید - اعتقاد دیگر)

توحید - قرآن کتاب توحید (همه چی بر مدار توحید) (اول توحید، بعد معاد)

آغاز رسالت پیامبر: **اَلَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰه** - پایه و اساس بنای اسلام، تروی و تروی

گفتن: آن: بواخر و خواهر، رسیت حقوق، دفاع باوچ

الانزام به آن: تغییر همه زندگی فردانه مسلمان

۵۰

س ۹۲ و ۹۳: سرسپردگی در برابر پیامبر و جانشینان منصوب الهی او

جدیدی از ابعاد توحید در - است وریشه شرک و بت پرستی جدید آن است که برخی از انسان ها در عین قبول داشتن خداوند -

۱) عبادت - به تمایلات دنیایی و نفسانی خود پاسخ مثبت بدهند

۲) ولایت - به تمایلات دنیایی و نفسانی خود پاسخ مثبت بدهند

۳) عبادت - دین و دستورهایی آن را در متن زندگی خود وارد نمی کنند

۴) ولایت - دین و دستورهایی آن را در متن زندگی خود وارد نمی کنند

۵۳

۷ در اسلام بدون اعتقاد به توحید، هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد.

۷ قرآن کریم کریم اخلاق، احکام و همه اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان را بر مدار توحید قرار داده است.

۷ مهم ترین اعتقاد دینی، «توحید و یکتاپرستی» است.

۷ توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است. یعنی خدای همتاس و شریکی ندارد. (اصل توحید)

۷ پیامبر (ص) از همان آغاز رسالت خود، از مشرکان می خواست با گفتن «لا اله الا الله» دست از شرک بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند.

۵۴

۷ رب به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست.

۷ هر کس که خالق (خالقیت) و مالک (مالکیت) و ولی (ولایت) چیزی باشد می تواند آن را تدبیر کرده و پرورش دهد (ربوبیت) از آنجا که خداوند تنها خالق، مالک و ولی جهان است، تنها رب هستی نیز می باشد.

۷ خداوند جهان را اداره می کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می نماید و به پیش می برد. (ربوبیت)

۷ توحید در ربوبیت بدان معنا نیست که موجودات به خصوص انسان تدبیر ندارند، باقیاتی که رحمت می کنند و به پرورش در خنان اقدام می کنند، رشد این در خنان نتیجه تدبیر اوست.

۵۷

فرزندان به عقوب (ع) درخواست آموزش و عیله دعا

قرآن

استغفار پیامبر (ص) در حق یگان (مکمل)

تاریخ: مسلمانان به پیامبر (ص) (درخواست دعا) حضور، قبر، دور

جران فکری خشک و غیر عقلانی، تفکر غلط درباره توحید و شرک

بزرگترین ضرره به اسلام، تنفر مردم جهان از اسلام

۴۸

س ۹۶: نتیجه اصل قرار دادن تمایلات دنیایی و نفسانی در زندگی مسلمانان چه خواهد بود؟

۱) پرستش بت هایی غیر از سنگ و چوب و یا همان ها

۲) گرفتاری در شرک پیچیده تر و خطرناک تری از عصر جاهلیت

۳) انکار گام به گام مراتب توحید و گرفتار شدن به شرک در خالقیته

۴) ندیدن تدبیر خداوند در کوچک ترین حوادث عام و غفلات از توحید ذاتی

۵۱

۷ با گفتن «لا اله الا الله» تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شد و دفاع از حقوق او بر دیگر مسلمانان واجب می گشت و در زمره برادران و خواهران دینی قرار می گرفت. [بنابراین «لا اله الا الله» فقط یک شعار نبود، بلکه التزام به آن، همه زندگی فرد تازه مسلمان را در رابطه با خدا، خویشستن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تدبیر می داد.

۷ خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. (ت خالقیته)

۷ هر کس که چیزی را پدید می آورد (خالقیته) مالک آن (مالکیت) است. از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است پس مالک آن نیز هست.

۵۵

۷ هر کس مالک چیزی باشد (مالکیت) حق تصرف و تقبیر در آن چیز را دارد (ولایت)، اما دیگران بدون اجازه وی نمی توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند. از آنجا که خداوند تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست.

۷ مخلوقات، جز به اذن و اجازه او نمی توانند در جهان تصرف کنند. چنین اذنی به معنای [قدرت] ولایت خداوند به دیگری نیست. بلکه بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است. اگر خداوند پیامبر (ص) را ولی انسان ها معرفی می کند، [بدین معناست] که ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان هایش قرار داده است.

۵۶

۶۷ تصور چند خدایی (چند خالق) به معنای آن است که هر کدام از آن ها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند و واه معنای آن است که هر یک از خدایان مذکور کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدای نیستند. چنین خدایان ناقصی، خود نیازمند هستند و هر یک از آن ها به خالق کامل، و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نمایند.

۶۸ اگر کسی در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه باز کند و گمان کند که کسی می تواند مستقل از خداوند، امور را تدبیر کند گرفتار شرک شده است. (ش ربوبیت)

۵۹

۶۹ روابط علیت توسط خود خداوند طراحی شده و به این و ازاده او صورت می گیرد. بنابراین کسی که برای آموزش نزد معلم می رود، یا برای درمان به پزشک مراجعه می کند، نه تنها معلم و پزشک را شریک خداوند قرار نداده، بلکه به قانون الهی عمل کرده است.

۷۰ عقیده به توانایی پیامبر (ص) و اولیای دین در بر آوردن حاجات انسان وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن ها و مستقل از خدا بدانیم. اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به این خدا بدانیم (توحید است). مانند اثر شفا بخشی دارو)

۷۱ تکفیری ها، هر مسلمانی را که مانند آن ها نمی اندیشد، مشرک و کافر می خوانند و گاه کشمن او را واجب می شمارند.

۶۰

۷۲ فرد موجد، در انتخاب همسر، شغل، دوست و... به طور کلی در تمام برنامهای روزانه خود خدا را در نظر می گیرد و تلاش می کند از دایره فرمان های او خارج نشود. (ت عملی فردی)

۷۳ برای انسان موجد جهان معنای خود را ندارد. از نظر او هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست، هرچه حکمت آن را نداند از همین رو موجد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سخنی ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت های آینده اش قرار می دهد. باور دارد که دشواری های زندگی (تنتاب)ی مخاری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.

۶۳

۷۴ انسان موجد، (چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست) (ت عملی فردی)، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرایش روحی است.

۷۵ اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اویش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد یا در بی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون) بپردازد. گرفتار شخصیت فرعی شده است.

۷۶ تسلم بودن هر پسر از انسان نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت (اعت) می شون شخصیتی درونی تا آرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. (تاز از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی عیوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر، قدرت های مادی که هر روز رنگ عوضی می کنند او را به بردگی جدید می کشانند.

۶۴

۷۷ میان بند فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند از گان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد، همان طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحده آسان تر می گردد.

۷۸ کشاورز وقتی خود را با دیگران مقایسه می کند می بیند که زراعت حاصل دسترنج خودش است، اما وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می کند، می بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او بر اساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است.

۷۹ زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی خداست (ربوبیت) و باید شکر گزار او باشیم. (عملی)

۸۰ اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود.

۵۸

۸۱ انتخاب سبک زندگی باید بر اساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل پسند از آن حمایت کند.

۸۲ هر سبکی از زندگی، ارزشها و آندیشه های خاصی دارد و از جهان بینی ویژه ای (سیرچشمه) می گیرد. شناخت ریشه ها به تصمیم گیری درست ما کمک فراوان می کند.

۸۳ زندگی توحیدی، « شیوه ای از زندگی است که (تنتاب) هر جهان بینی توحیدی دارد.

۸۴ افکار و اعتقادات هر فرد (هم ترین عامل) در تعیین هدف ها و رفتارهای اوست.

۸۵ هر فردی (تنتاب) با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و هر همان اساس رفتار خواهد کرد.

۶۱

۸۶ انسانی که خداوند را به عنوان خالق پذیرفته است (خالقیت) و ایمان دارد که او پروردگار هستی است (ربوبیت)، رفتارهای (تنتاب) این اعتقاد خواهد داشت و یک زندگی توحیدی برای خود تنظیم خواهد نمود. (عملی)

۸۷ از آنجا که ایمان همه افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است، میزان تاثیر گذاری ایمان بر عمل، بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی دارد.

۸۸ هر چه ایمان قوی تر باشد تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر و هر چه ضعیف تر باشد تأثیر آن کمتر خواهد بود. با این معیار، هر کس می تواند درجه ایمان خود و تأثیر آن را در زندگی خویش بررسی کند.

۶۲

۸۹ بعد اجتماعی توحید به معنای اقرار گرفتن همه نهادهای و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست.

۹۰ وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد.

۹۱ وحدت و هماهنگی را با تسک به توحید و یکتاپرستی و قرار گرفتن در سایه حکومت الهی می توان به دست آورد. نه با تسک به ظالمان و حکومت های غیر الهی.

۶۵

۹۲ بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند (علت) که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آن ها جایگاهی ندارد. (معاول)

۹۳ زرق و برق و زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فروزی یافته (علت) که جایی برای عبادت انس با خدا و درک معنویت نباشد یا پرونده کار باقی نگذاشته است. (معاول)

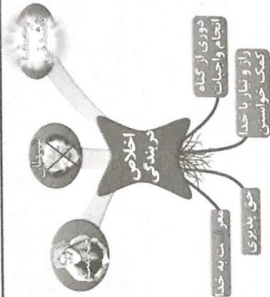
۹۴ قرآن کریم معیارهای ثابت توحید و شرک را به ما نشان داده و تطبیق زندگی فردی و اجتماعی با این معیارها را بر عهده خودمان نهاده است.

۹۵ ارزشها شرک و بت پرستی جدید آن است که برخی از انسان ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی کنند و برعکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می دهند.

۶۶

اخلاص و توبه

(درس ۴ و ۷)

«توبوا لله»
«اعبدونی» / «لنظف برای اوم»
«ساری لله»
شرط قبولی توبه اعمال
با اخلاص توبه بازگشت تو
توبه و توبه دارو
توبه (ص) / ایمان خدا (ع)
مؤمنان عمل خالص
مراستب دوست ناری
اخلاص کسی جز خدا
سنتی و تعجب

اخلاص
قلب خالص
عقل خالص
عمل خالص
توبه
توبه
توبه
توبه

توبه
توبه
توبه
توبه

تذکره در آیات: «معرفة به خدا» ایمان به خدا «عبودیت و اخلاص»
آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار
این همه نقش عجب بر در دیوار وجود / هر که فکر نکند نقش بود بر دیوار
مهر رخسار تو می باید ز ذرات جهان / هر دو عالم بر ز نور دیده تابینا چه سود

عمل با معرفت و آگاهی
عمل بی معرفت و کم معرفت
چنگ صفتین و مغلوبه
بیداری اسلامی و گرافتی ما

نماز و گناه
نماز و گناه

«تقوا فی کل شیء» / «ومن آیاته... و...»
«الله نور...» / «ما رأیت شیئاً...» / «دین خدا و...»

عقل و دین و حق بندگی استون می رفت
اسپهسالار لشکر خدای رحمان
راهبر لشکر شیطان
عکس الهی
روزه (تأثیر خاصی در اخلاص)
روزه - آزمایش اخلاص
دوری از گناه - تعلم اخلاص

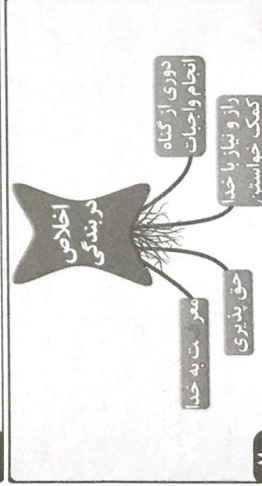
«قل ان اصلاحی ونسکی ومعیاری ومماتی لله رب العالمین»
«قل انما اعظکم بواحد» ان تقوا لله مننی وفرادی»
اندیشه و دل جایگاه خدا، عمل فقط برای رضای خدا و مطابق دستور خدا

اخلاص در بندگی
عهد فطری
اتصدا شیطان
توجید عملی
عهد فطری

الم اعهده الیکم یا بنی ء ادم
ان اعبدونی هنا صراط مستقیم
عهد فطری خدا با انسان (بندگی خدا، بتکلیف شیطان) و جایگاه اراده انسان
پیامبر (ص): راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان تر است.

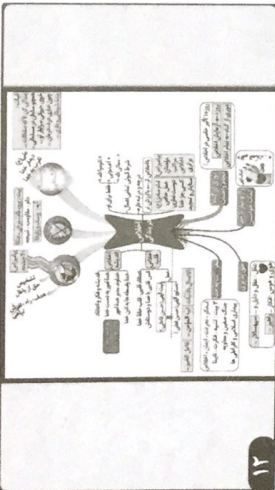
امام علی (ع): فاعل الخیر خیر منه و فاعل الشر شر منه
پیامبر (ص): توبه المؤمن خیر من عمله

حسن فاعلی ✓ حسن فعلی ✓ (اخلاص)
حسن فاعلی ✓ حسن فعلی ✓ (جهل) ← کمک و ضرر
(مانع) ← نماز جماعت
حسن فاعلی ✓ حسن فعلی ✓ (ریا) ← کمک و خودنمایی
روزه و لاخری و سلامتی
حسن فاعلی ✓ حسن فعلی ✓

توبه: توبه نام، توبه، عتق
توبه: توبه، عتق، توبه
توبه: توبه، عتق، توبه
توبه: توبه، عتق، توبه

توبه
توبه
توبه
توبه

۱۱ آیات:
 یاسین حرم دل شده شب همه شب
 چون تو را در گنبد ای بار نمی بارم دید
 با که گویم که بگوید سخنی با یارم
 خوش می گفت که حافظ همه روی است و را
 به جز از خاک درش ، با که بود با زارم

۱۲ آیات:
 بندگی کن تا که سلطنت کنند
 تن رها کن تا همه جانت کنند
 همچو مسلمان در مسلمانی بگوش ای مسلمان
 تا که سلطنت کنند
 خوی حیوانی سزاوار تو نیست
 ترک این خو کن که انسانیت کنند
 چون نلری درد در جان هم بخوله
 درد پیدا کن که در وقت کنند
 بنده شستایی و داری امید
 که ستایش همچو بزنگات کنند

۱۳ **سوره ۹۶** اختصاص اوقاتی به تفکر در آیات و نشانه‌های الهی چه شمرهای برای ما خواهد داشت؟
 ۱) راه را برای رسیدن به حقیقت بندگی و توحید عبادی هموار می سازد.
 ۲) انسان را از امدادهای غیبی بهره مندی می سازد و طریقه عبادت را آموزش می دهد.
 ۳) موجب تقویت حتی پذیرایی و پیروی از عقل به جای پیروی از هوی و هوس می شود.
 ۴) محبت خداوند را در قلب تقویت می کند، غفلت را کنار می زند و حضور خدا را تقویت می کند.

۱۴ **سوره ۹۵** عهدی که خداوند متعال برای آن با انسان پیمان بسته است، کدام است؟
 ۱) «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین»
 ۲) «یا ایها الناس اتموا القراء الی الله و الله هو الغنی الحمید»
 ۳) «قل انما اعظکم بواحد ان تقوموا لله مشی و فرادی»
 ۴) «ان لا تعبدوا الشیطان انه لکم عدو مبین وان عبدونی»

۱۵ **سوره ۹۶** نمود پیدا کردن «برای» بیان گریه نصیبی از حسن و شره ی آن، فرود آمدن پنگ پلان بر و بی بهره شدن از که بر خاسته از توحید است، می باشد.
 ۱) فعلی - نیات - ایمان - در خالقیت
 ۲) فاعلی - نیات - ایمان - در خالقیت
 ۳) فاعلی - اعمال - اخلاص - عبادی
 ۴) فعلی - اعمال - اخلاص - عبادی

یوسف / مخلصین / عصمت و پاکی / سجن / پناه به خدا و کمک از او
 دام : وسوسه های شیطانی زلیخا نتیجه : عزیز مصر و عزیز خدا
 دام های امروزی : فیلم ، ماهواره و ... نتیجه : نشاءات دنیا ، شادکامی آخرت
 مقاومت : روی آوردن به پیشگاه خدا و پذیرش خالصانه فرمان های او

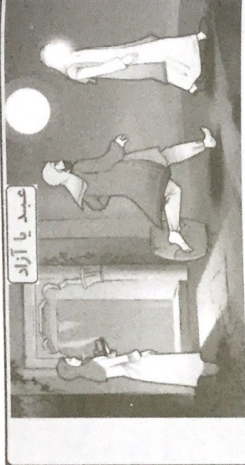
۱۱ **سوره ۹۷** : رهایی از لغزش و تباهی و گرفتار باطل شدن در پر تو کدام نوره اخلاص در بندگی برای انسان حاصل می شود؟
 ۱) عدم نفوذ شیطان در انسان و پایش او از فرود با اخلاص
 ۲) دست یابی به حکمت و علم محکم و استوار
 ۳) افزایش معرفت به خداوند از طریق تفکر و عقل در آیات الهی
 ۴) زو و نیازها خدا ، کمک ، خوشتر از او و بهره مندی از امدادهای

۱۲ **سوره ۹۷** : بیت زیر ، با کدام عبرت در مسیر به حقیقت بندگی و اخلاص تناسب مفهومی دارد؟
 «مهر رخسار تویی تابد ز خرات جهان / هر دو عالم بر زور و دیده نا بینا چه سود»
 ۱) زو و نیازها خداوند ، محبت او را در قلب تقویت و آسان از امدادهای غیبی بهره مندی نماید.
 ۲) بهره مندی از معرفت و ایمان به خداوند ، ترشیده به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد.
 ۳) کسی که روحیه حتی پذیرایی در مقابل حق تسلیم است به آسانی وارد مسیر بندگی می شود.
 ۴) ترک گناه و توجه به واجبات و طاعت از خداوند ، درخت اخلاص را آبیاری می کند و رشد می دهد.

۱۳ **سوره ۹۴** ، دستیابی به اندیشه های محکم و دانش استوار، چه نتایجی برای انسان در پی خواهد داشت؟
 ۱) تقویت روحیه ی حق پذیری و بر نامه ریزی برای اخلاص در بندگی
 ۲) دیدار محبوب حقیقی و رسیدن به پیشگاه خداوند متعال
 ۳) نشان دادن هدف درست و تشخیص حق از باطل
 ۴) یادآوری اوقات راز و نیاز با خداوند و استمداد از او

۱۴ **سوره ۹۴** ، جاری شدن چشمه های حکمت و معرفت از دل و زبان « آن جا به ظهور می رسد که نمود پیدا کند که میوه وصف ناشدنی آن است .
 ۱) اخلاص در پرستش - تقرب به خداوند
 ۲) ایمان و اعتقاد راستین - تقرب به خداوند
 ۳) اخلاص در پرستش - دست یابی به «رضوان»
 ۴) ایمان و اعتقاد راستین - دست یابی به «رضوان»

۱۵ **سوره ۹۴** ، دستیابی به اندیشه های محکم و دانش استوار، چه نتایجی برای انسان در پی خواهد داشت؟
 ۱) تقویت روحیه ی حق پذیری و بر نامه ریزی برای اخلاص در بندگی
 ۲) دیدار محبوب حقیقی و رسیدن به پیشگاه خداوند متعال
 ۳) نشان دادن هدف درست و تشخیص حق از باطل
 ۴) یادآوری اوقات راز و نیاز با خداوند و استمداد از او

عبد یا آزاد

۳۱

سوره ۹۶: مهم ترین بخش حق الناس و حقوق الهی به ترتیب چیست؟

- ۱) حقوق معنوی - توحیدی ذاتی
- ۲) حقوق مردم - توحید ذاتی
- ۳) حقوق معنوی - توحید عبادی
- ۴) حقوق مردم - توحید عبادی

۳۲

سوره ۹۵ و ۹۴: کدام روایت، بلیکتر خروج گناهان از قلب و شست و شوی دل با توبه است و این عمل چه نام دارد؟

- ۱) «التائب من الذنب کمن لا ذنب له» - پیرایش
- ۲) «التائب من الذنب کمن لا ذنب له» - پشیمانی
- ۳) «المستغفر من الذنب و یغفله کالمستغفری بر به» - پیرایش
- ۴) «المستغفر من الذنب و یغفله کالمستغفری بر به» - پشیمانی

۳۳

سوره ۹۳: «کشودن ترهالی رحمت الهی» و «بازگشت از گناه به سوی فرمانبرداری خدا» توبه و را تسبیم می کند که مفهوم دوم از دقت در پیام عبارت به دست می آید.

- ۱) معبود - عبد - «المستغفر من الذنب و یغفله کالمستغفری بر به»
- ۲) عبد - معبود - «المستغفر من الذنب و یغفله کالمستغفری بر به»
- ۳) معبود - عبد - «التائب من الذنب کمن لا ذنب له»
- ۴) عبد - معبود - «التائب من الذنب کمن لا ذنب له»

۳۴

سوره ۹۲: «عدم تکرار گناه» و «پشیمانی قلبی» به ترتیب مرحله ی و توبه است که مفهوم نخست، از دقت در پیام عبارت «.....» به دست می آید.

- ۱) تکمیلی - حقیقت توبه - «التوبه تطهر القلوب و تعمس الذنوب»
- ۲) اصلی - تکمیلی - «التوبه تطهر القلوب و تعمس الذنوب»
- ۳) تکمیلی - حقیقت توبه - «المستغفر من الذنب و یغفله کالمستغفری -»
- ۴) اصلی - تکمیلی - «المستغفر من الذنب و یغفله کالمستغفری -»

سوره ۹۷: پناش الهی برای کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و سپس بیکو کار شود، کدام است؟

- ۱) خداوند را آمرزنده مهربان می یابد.
- ۲) خداوند آمرزنده مهربان است.
- ۳) همه گناهان او بخشیده می شود.
- ۴) خداوند گناهان آنان را به حسنت تبدیل می کند.

۳۵

سوره ۹۶ و ۹۵: وجود کدام خصوصیت در جوانان، توبه را برای آنان آسان تر می کند و روش شیطان برای کشاندن آنان به شقاوت کدام است؟

- ۱) تثبیت خصصات ها - او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند.
- ۲) تثبیت خصصات ها - با وعده «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می کشاند.
- ۳) اقصاف پذیری - با وعده «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می کشاند.
- ۴) اقصاف پذیری - او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند.

۳۶

سوره ۹۴: علاوه بر «پشیمانی از گذشته» چه کارهای دیگری لازم است تا توبه ی انسان کامل شود؟

- ۱) انقلاب علیه خود - جبران حقوق الهی - توبه ی اجتماعی
- ۲) انقلاب علیه خود - جبران حقوق مردم - جبران حقوق الهی
- ۳) تکرار نکردن گناه - جبران حقوق الهی - توبه ی اجتماعی
- ۴) تکرار نکردن گناه - جبران حقوق مردم - جبران حقوق الهی

۳۷

سوره ۹۳: خداوند به حضرت داود (ع) در مورد توبه کندگان چه فرموده اند؟

- ۱) ای دلودا معصیت گناه کاران به هنگام توبه بخشیده می شود.
- ۲) ای دلودا توبه ی گناه کاران موجب غفران و بخشودگی گناهان است.
- ۳) اشتیاق معصیت کاران به هنگام توبه به قدری است که بند بند وجودشان از محبت من لبریز می شد.
- ۴) اشتیاق من برای ترک معصیت گناه کاران به قدری است که اگر آنان می دانستند از شوق آمدن به سوی من جان می دادند.

۳۸

سوره ۹۲: دروغ، ظلم پذیری، عیبت و رباخواری، به ترتیب از گناهان بيماری ها انجام است.

- ۱) فردی - اجتماعی - فردی - اجتماعی - توبه ی فردی و اجتماعی
- ۲) فردی - فردی - اجتماعی - اجتماعی - توبه ی فردی و اجتماعی
- ۳) فردی - فردی - اجتماعی - اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر
- ۴) فردی - اجتماعی - فردی - اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر

سَدِّتْ (۹) دروغ، ظلم، پذیرایی، غیبت و رباخواری، به ترتیب از گناهان
 و می باشد و راه اصلاح و معالجه ی جمعه از این
 بیماری ها انجام است.

(۱) فردی - اجتماعی - فردی - اجتماعی - توبه ی فردی و اجتماعی
 (۲) فردی - فردی - اجتماعی - اجتماعی - توبه ی فردی و اجتماعی
 (۳) فردی - فردی - اجتماعی - اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر
 (۴) فردی - اجتماعی - فردی - اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر

۴۲

س ۸۷: اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام
 گناه نه تنها پذیرفته نیست، بلکه استغفار را بی خاصیت می کند.
 اثر بدتر چنین استغفار مانند کسی است که
 (۱) پروردگارش را مسخره کرده است.
 (۲) انگار هیچ توبه ای نکرده است.
 (۳) عمر خود را به بطالت و بیهودگی گذرانده است.
 (۴) خودش را مسخره کرده و توبه اش قبول نخواهد بود.

۴۳

✓ چگونه از حریم اندیشه و دل باسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و
 عمل ما خالصی برای خداوند انجام شود. (شعر حافظ)
 ✓ اخلاص به معنی خالصی کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است.
 ✓ اخلاص در کاربرد دینی [بدین معناست] که شخص اندیشه و دل خود را
 جایگاه خدا کند و عملش را فقط برای رضای خداوند و همان گونه که او
 دستور داده است، انجام دهد.
 ✓ در اسلام اخلاص شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خداوند
 عرضه می دارد.
 ✓ اخلاص مانند دوست داشتن، سخاوت و هر عمل قلبی دیگر، درجات و مراتبی دارد.
 ✓ اعمال انسان هر چه با اخلاص بالاتری همراه باشد، ارزش بیشتری دارد.

۴۶

✓ برای اینکه عمل برای خدا خالص شود، لازم است نخست اخلاص در اندیشه
 تحقق یابد.
 ✓ فردی که به خداوند اعتقاد دارد باید بکوشد فکر و اندیشه خود را در این
 زمینه تقویت کند به طوری که همه امور خود و عالم را به دست خدا ببیند و
 بداند که خداوند مدبر و اداره کننده همه امور جهان است و هیچ واسطه و
 سببی جز به آن و اراده او عمل نمی کند. (اخلاص در اندیشه)
 ✓ انسان باید تلاش کند آنچه را که از توحید در اندیشه و عقل خود پذیرفته
 است، به یک اعتقاد قلبی و درونی تبدیل کند و با آن انس قلبی برقرار
 نماید تا گرفتار و کردارش مؤثر باشد. (اخلاص در قلب)

۴۷

✓ عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس تر از عملی است که
 در آن معرفتی نیست و یا با معرفت اندکی صورت می گیرد.
 ✓ گاه پیش می آید که انسان نادان به تصور اینکه کار خیر می کند، مرتکب
 گناهای بزرگ می شوند.
 ✓ در جنگ صحنین تعداد زیادی از لشکر امام علی (ع)، فریب نیرنگ معاویه را
 خوردند و امام را وادار به تسلیم و سپس فرار داد صلح با معاویه کردند. این کار
 مسیر تاریخ اسلام را عوض کرد و سبب شد که ده ها سال حکومت به دست
 بنی امیه پیشند و به جای حکومت عدلالت، ظالمتین بر مسلمانان حاکم شوند.
 ✓ ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند، درخت اخلاص را آبیاری
 می کند و رشد می دهد.

۵۰

کارتی : خداوند در مورد چه کسانی می فرماید : «ان الله یفر
 الذنوب جمیعاً» و علت آن چیست ؟
 (۱) «المستغفر من الذنب» - چون خداوند توبین را دوست دارد.
 (۲) «المستغفر من الذنب» - زیرا خدا آمرزنده مهربان است.
 (۳) «اسر فوا علی انفسهم» - چون خداوند توبین را دوست دارد.
 (۴) «اسر فوا علی انفسهم» - زیرا خدا آمرزنده مهربان است.

۴۱

کارتی : عبارت شریفه « فسید خلمهم فی رحمة منه و فضل
 یاز تاب کلام مورد است و با توجه به آیات قرآن کریم، مسبب
 محبوب شدن انسان نزد خداوند چیست ؟
 (۱) ایمان به خدا و تمسک به او - تکرار توبه به شرط واقعی بودن
 (۲) حرکت و هدایت به راه مستقیم - توبه آسان تر در جوانی
 (۳) ایمان به خدا و تمسک به او - توبه آسان تر در جوانی
 (۴) حرکت و هدایت به راه مستقیم - تکرار توبه به شرط واقعی بودن

۴۴

✓ چگونه می توان به سوی پرستش خالصانه خدای بی همتا گام نهاد و یک
 زندگی توحیدی را تجربه نمود و اندیشه و قلب و عمل را برای او قرار داد و
 آن گونه که خداوند می پسندد زندگی کرد. (اخلاص در بندگی)
 ✓ هدف خلقت انسان تقرب به خداست و این تقرب جز با سعی و تلاش خود
 انسان به دست نمی آید. (درس اسال هجم)
 ✓ انسان همواره بر سر دوراهی بندگی خدا و بندگی نفس و شیطان قرار
 دارد و زندگی، «صحنه انتخاب یکی از این دو راه است». (امجد الیکم -)
 ✓ کسی که راه توحید را برمی گرداند و در پی آن اندیشه و دل و عمل خویش
 را برای رضای خدا قرار می دهد، خطراتی او را تهدید می کند و احتمال
 انصراف از توحید برای او هست. (حدیث یسیر: لعلی ترک - بنیان تر)

۴۵

✓ انسان مومن می کوشد قلبش را خفایه خدا مهربان کند و تنها به دل ببندد و
 و با آنان که خداوند سزاوارش کرده است انس قلبی داشته باشد (اخلاص در قلب)
 ✓ انسان مومن می کوشد نیت های درونی و قلبی خود را الهی کند. [بزرگ نیت و
 قصد قلبی انسان از انجام یک عمل خدایی نشود، آن عمل خدایی نمی گردد و
 خالصانه نمی شود. (حسن قلبی / اخلاص در قلب)
 ✓ انسان مومن می کوشد عمل را همان گونه که خداوند دستور داده است انجام
 دهد. [یعنی عمل را از جهت کمیت، کیفیت، زمان، مکان و شیوه همان طوری
 انجام دهد که خداوند می خواهد. (حسن قلبی / درستی و صحت عمل)
 ✓ برای اینکه به یک سخن درست عمل کنیم پذیرش عقلی آن کلیت نمی کند، بلکه
 آن سخن باید در قلب و دل نفوذ کند، یعنی قلب نیز تسلیم آن شود.

۴۸

✓ حسن فاعلی [بدین معناست] که انجام دهنده کار، دارای معرفت درست و نیت
 الهی باشد.
 ✓ حسن فعلی [بدین معناست] که کار به درستی و به همان صورت که خدا فرمان
 داده است انجام شود.
 ✓ پیوند محکم میان معرفت به خدا و ایمان به او وجود دارد.
 ✓ ارتباط دقیق میان ایمان به خدا و اخلاص برقرار است.
 ✓ هر چقدر که معرفت ما به خدا بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک
 خواهد کرد [این خوب است سامعانی را صرف تفکر در آیات و نشانه های
 الهی کنیم
 [آن کسی گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی
 را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد.

۴۹

۷ شیطان دام‌هایی به صورت گوناگون برای انسان کرده پهن است [تا] هوس زودگذر آن‌ها را تحریک کند و به گناه بکشاند و آنان را از بهشت جاودیدان محروم سازد.

۷ مقاومت بر تبارز دام‌های شیطان [اینان] منتهی‌آوری آوردن به پیشگاه خدا و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست.

۷ کسی که در دام‌های شیطان گرفتار شود، هم زندگی پاک و با نشاط دنیا را از دست خواهد داد و هم حیات سرشار از شادکامی آخرت را.

۷ کالی است به زندگی زینبی پیامبر (ص)، امام علی (ع) و فاطمه زهرا (س) و دیگر پیشوایان خود تقرب بیفتیم و ببینیم که چگونه از راه بندگی خالصانه خدا، این همه خوبی و زیبایی و آن مقام قرب و نزدیکی به محبوب را به دست آورده‌اند.

۵۲

۷ تصمیم‌های جدید همواره برای تکمیل پیمان‌های قبلی و پیمودن ادامه‌راه نیست، بلکه گاه برای بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده شده و آثار زیان‌باری بر جای گذاشته است.

۷ انقلاب علیه خود [بندین] معتاد است که انسان هم می‌تواند با پیروی از عقل، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند و هم می‌تواند با پیروی از نفس اماره و انجام گناه، از فرمان‌های خدا سرپیچی کرده و به خود ستم روا دارد.

۷ توبه در لغت [معنی] بازگشت است.

۷ توبه بندگان [وقتی] می‌دهد که انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد.

۷ حقیقت توبه، همان حالت پشیمانی و تصمیم بر ترک گناه است.

۵۳

۷ شیطان انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی که او آورده شد، از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد.

۷ شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت، او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می‌کشاند [تا] در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی و قبیح آن نشود و اقدام به توبه نکند.

۷ فرد گناهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم» و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند، [تا] اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود.

۷ درست است که هر وقت بر گردیم خدا قبولان می‌کند، اما اگر انسانی غرق گناه شود، دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند.

۷ شاید گناه به قدری بر روح انسان غلبه کند که هیچ وقت نتواند قلباً پشیمان شود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد، توبه ای صورت نگرفته است.

۵۴

۷ توبه کننده تلاش می‌کند که دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود، [تا] انجام گناه مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند.

۷ اظهار ندامت و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه نه تنها پذیرفته نیست، بلکه استغفار را بی‌خاصیت می‌کند.

۷ خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می‌کند.

۵۷

۷ جریان افراطی و انحرافی، بسیاری از جوانان را که فقط تصب دینی داشته‌اند اما از معرفت صحیح دینی بهره نبرده‌اند، به سوی خود جذب کرد و —

۷ کسی که روحیه حق‌پنداری دارد و در مقابل حق تسلیم است به آسانی وارد مسیر بندگی می‌شود، [تا] اگر راه حق پذیر کتب دلیل هستند و وقتی عقل آنان حقیقتی را یافت به دنبال آن می‌روند.

۷ حکمت بالمشافهت علم محکم و استوار و به دور از خصلت که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع افراط و تفریط می‌گردد.

۷ خداوند در قرآن، تقاضای راه داشتن حکمت توصیف کرده، ستایش‌های ارزنده و حکیمانه‌ای از ایشان نقل کرده است.

۷ خداوند در قرآن، یوسف (ع) را به داشتن اخلاص و رسیدن به مقام مصلحتین توصیف کرده است.

۵۱

۷ اگر انسان بعد از انجام گناه، در حال احساس پشیمانی کند و زبان حالش این باشد: «چقدر بد شده! کاش این کار را نمی‌کردم، چرا به فرمان خدا می‌توجهی کردم؟» توبه انجام شده و گناه بخشیده می‌شود.

۷ اگر انسانی واقعاً در دل «استغفار الله» را گفته باشد، گرچه آن را بر زبان جاری نکرده باشد، توبه انجام شده است.

۷ اگر انسانی یا زبان «استغفر الله» بگوید اما در قلبش پشیمان نباشد، توبه انجام نشده است.

۷ خداوند، توبه جوانان را بسیار دوست دارد.

۷ توبه نه تنها گناه را پاک می‌کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند.

۵۴

۷ در توبه همیشه باز است، اما توفیق توبه همواره میسر نیست [تا] آنجا که توفیق را شکار کرد و خود را در دامن مهر خداوند انداخت.

۷ اگر کسی گناهی مرتکب شد و توبه کرد، اما توبه‌اش را شکست و دوباره مرتکب گناه شد، هیچ مانعی ندارد که باز هم توبه کند و از خداوند عذرخواهی نماید. [چرا] که خداوند کسی را که فرار از گناه خود تازاحت شود و بسیار توبه کند، دوست می‌دارد، [تا] برای پند چنین فری، یا اینکه در دام گناه افتاده، اما قلبش زده‌اوست و به سرعت از عمل خود پشیمان می‌شود.

۷ آحمی، هر چقدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد.

۵۵

پایان

۵۸

تقدیر مهندس بنا

۲

حکمت علم و نورمان حکم اراده

تقدیر مهندس بنا

تعیین حدود، اندازه، طول، عرض، حجم مکان و زمان، نقشه، طرح، برهه، ویژگی قانون، کیفیت، روابط، ریزه کاری، نظم

۳

سوره ۹۴: آیه ی شریفه ی «لَا الشَّمْسُ بِنِعْمَةِ رَبِّهَا تُبَدِّلُ اللَّيْلَ نَهَارًا» به چه چیزی اشاره دارد و موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان اراده الهی ایجاد می شوند، مربوط به کدام مورد هستند؟

۱) تقدیر الهی - قضای الهی ۲) قضای الهی - قضای الهی ۳) تقدیر الهی - تقدیر الهی ۴) قضای الهی - تقدیر الهی

۶

سوره ۹۴: تعیین اندازه، ویژگی ها و نقشه ی پدیده ها چه نام دارد و برخاسته از چیست و پیام کدام آیه ی شریفه حاکی از آن است؟

۱) تقدیر - حکمت الهی - «لَا الشَّمْسُ بِنِعْمَةِ رَبِّهَا تُبَدِّلُ اللَّيْلَ نَهَارًا»
 ۲) قضا - حکمت الهی - «لَا الشَّمْسُ بِنِعْمَةِ رَبِّهَا تُبَدِّلُ اللَّيْلَ نَهَارًا»
 ۳) تقدیر - قدرت الهی - «ذَلِكُمْ بِمَا قَدَّمْتُمْ آيَاتِكُمْ»
 ۴) قضا - قدرت الهی - «ذَلِكُمْ بِمَا قَدَّمْتُمْ آيَاتِكُمْ»

۷

سوره ۹۴: «جوشش آب در درجه ی مشخص و بر خورداری انسان از اختیار» به ترتیب از مصادیق و الهی است که امر دوم، برخاسته از عمل است.

۱) تقدیر - تقدیر - طولی
 ۲) تقدیر - قضا - طولی
 ۳) قضا - تقدیر - عرضی
 ۴) قضا - قضا - عرضی

۱۰

قضا و قدر، اختیار، سنت (درس ۵ و ۶)

تقدیرات (آیات و مثال ها):

لَا الشَّمْسُ بِنِعْمَةِ رَبِّهَا تُبَدِّلُ اللَّيْلَ نَهَارًا
 خُرُوجُ الزُّجَرِ مِنَ اللَّيْلِ إِلَى النَّهَارِ كَمَا تَخْرُجُ مِنَ اللَّيْلِ إِلَى النَّهَارِ
 قَارُونَ سَدَى (قدر و قضا) تَخَلَّفَ تَائِدًا

آن که بوسه استخوان و الارض آن زولا
 و لئین زانان استخوانها من احد من خلق
 حفاظت و نگهداری جهان از غرق و نابودی

چشمه
 مایع
 زلزله
 زلزله استخوانها

۴

سوره ۹۴: از آیه ی شریفه «لَا الشَّمْسُ بِنِعْمَةِ رَبِّهَا تُبَدِّلُ اللَّيْلَ نَهَارًا» و کلمات «تقدیر الهی» و «قدر» در این آیه چه معنی می دهد؟

۱) انسان بتواند به قدرت خدا که مسخیر خورشید و جایگهی ماه را تعیین فرموده می برد - تقدیر الهی
 ۲) انسان بتواند به قدرت خدا که مسخیر خورشید و جایگهی ماه را تعیین فرموده می برد - سنت الهی
 ۳) انسان می تواند امر را تنظیم نموده و اعتماد و اطمینان از وقت و نظم آن، برهمنریزی و عمل کند - تقدیر الهی
 ۴) انسان می تواند امر را تنظیم نموده و اعتماد و اطمینان از وقت و نظم آن، برهمنریزی و عمل کند - سنت الهی

۵

سوره ۹۴: «تأثیر گذاری پدیده ها در نظام تکوین» و «وساطت فرشتگان و کارگزاری آنان در محدوده تعیین شده از سوی خداوند» به ترتیب از مظاهر و الهی اند.

۱) قدر - قضا ۲) قضا - قضا
 ۳) قضا - قدر ۴) قدر - قدر

۸

سوره ۹۴: اگر بگوییم: «به هر نقشه ی جهان، نقص و اشتباهی هست و نه در اجرا و پیاده کردن آن» به ترتیب بر فهم درست و تأکید نموده ایم که تریسیم کننده مفهوم «تخت» پیام آیه ی شریفه ی می باشد.

۱) قضا - قدر - «أَنَّ اللَّهَ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا»
 ۲) قدر - قضا - «أَنَّ اللَّهَ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا»
 ۳) قدر - قضا - «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ»
 ۴) قضا - قدر - «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ»

۹

س ۹۲: آن جا که از عیق و حوصمان فریاد برمی آوریم و شاکمانه و سرفراز می گردیم، «کشتی جهان، ناخدايي دارد که به علت علم و قدرت بی پایان آن ناخدا به هیچ وجه احتمال غرق شدن و نابودی آن نمی رود و هیچ کسی جز او نمی تواند آن را زانوئی نجات دهد». فهم پیام کدام آیه را ترسیم کرده ایم؟

۱ «أنا هدیناه السبیل اما شاكر أو اما کفیراً»
 ۲ «تک بما قدمت ایدیکم وان الله لیس بظالم العبید»
 ۳ «لا یشس بنیعی لمان ترک القبر ولا التیل سابق التهار»
 ۴ «ان الله یمسک السموات والارض ان تزولا و لئن زالتا ان مسکهما»

س ۸۹: تعیین نقشه ی پدیده ها با خداوند و تحقیق آن با اوست که به ترتیب و رقم می خورد.

۱ حکمت - اراده - قضا - تقدیر
 ۲ اراده - حکمت - قضا - تقدیر
 ۳ حکمت - اراده - تقدیر - قضا
 ۴ اراده - حکمت - تقدیر - قضا

س ۸۹ عدم خروج موجودات از قانون مندی خود که با اعتماد و اطمینان از دقت آن، برنامه ریزی و عمل کنیم بر خاسته از الهی و حاکی از خداوند است.

۱ تقدیر - اراده و خواست
 ۲ قضای - اراده و خواست
 ۳ تقدیر - حکمت
 ۴ قضای - حکمت

داستان درد خرما و صاحب باغ آن یکی بر وقت بالای درخت می نشاند او میوه را در دانه سخت صاحب باغ آمد و گفت ای دنی از خدا شرم، بگو چه می کنی؟ گفت: از باغ خدا بنده خدا می خورد خرما که حق خودش عطا پس بیستش سخت آن هم بر درخت می زدن بر پشت و پهلو چوب سخت گفت: آخر از خدا شرمی بنابر می کشی این بی گنه را زار زار گفت: کز چوب خدا این بنده اش می زند بر پشت دیگر بنده اش چوب حق و پشت و پهلو، آن او من غلام آلت فرمان او

أنا هدیناه السبیل (هدایت)
 أما شاكر أو اما کفیراً (اختیار)
 قد جعلکم مسلمین من ریکم (هدایت)
 فمن ابصر فلیأمنه و من عمی فلیعابها (اختیار)

تذک (عقوبت / کفیر / دوزخ)
 بما قدمت ایدیکم (اعمال اختیاری)
 وان الله لیس بظالم للعبید (عادل)

س ۹۲: اعطای ویژگی «مختار بودن» به انسان و «ما یح بون» به آب، بیابگر خداوند است و خروج هر یک از این دایره، به ترتیب و است.

۱ تقدیر - ممکن - ناممکن
 ۲ قضای - ممکن - ممکن
 ۳ تقدیر - ناممکن - ناممکن
 ۴ قضای - ناممکن - ممکن

س ۹۰: اعتقاد به حکمیته بودن نظام هستی ایجاب می کند که خدای حکم کل را «حافظ و نگاهبان عالم وجود» بدانیم که این اعتقاد از تدبیر در آیه شریفه ی به دست می آید و اگر بگوییم: «بیاده کردن قوانین حاکم بر هستی به وسیله ی خدا است» مفهوم این جمله آن است که حوادث جهان الهی است.

۱ «ان الله رهی و ریکم فأعینوه هنا صراط مستقیم» - مقضی به قضای
 ۲ «ان الله رهی و ریکم فأعینوه هنا صراط مستقیم» - مقدر به تقدیر
 ۳ «ان الله یمسک السموات والارض ان تزولا» - مقدر به تقدیر
 ۴ «ان الله یمسک السموات والارض ان تزولا» - مقضی به قضای

توانی بر انجام یک کار یا ترک آن، حیثیت وجدانی و مشهود کلی آنکار در سخن یا بحث، بهره در عمل و اثبات آن (انکار فایز، فرار فایز) بسیاری از امور اختیاری نیست (طبیعی) (دستگاه بدن، قوانین طبیعت) اختیار محدود همه تصمیم ها به عاقبت و سر نوشت اختیار و اراده انسان به عاتق (در طرل) اراده الهی ویژگی ذاتی (تقدیر) تفکر و تصمیم: آندیشه، سنجش، تردید، چندرایی شمول و وجود اختیار رضایت و بشیگی: موفق (رضایت) اشتباه (بشیگی) مسئولیت پذیری: نتیجه عمل (باختی، مجازات، جبران) داستان: درد خرما و صاحب باغ

این که فردا این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم مگر نبودی اختیار این شرم چیست این دروغ و خطیبت و آرزم چیست وان بشیاتی که خودی زان بدی ز اختیار خویش گشتی مهدی هیچ گویی سنگ را فردا بیا ورنمایی من دهم بد اسرا هیچ عاقل مر کلویی را زاند هیچ با سنگ عتلی کس کند

س ۹۲: آیه شریفه «لا یشس بنیعی لمان ترک القبر و لا التیل سابق التهار» از نظر مصادیق با کدام آیه هم مفهوم است؟

۱ «أنا هدیناه السبیل اما شاكر أو اما کفیراً»
 ۲ «ان الله رهی و ریکم فأعینوه هنا صراط مستقیم»
 ۳ «تک بما قدمت ایدیکم وان الله لیس بظالم العبید»
 ۴ «ان الله یمسک السموات والارض ان تزولا»

۱۹۹۶: از کدام آیه شریفه اختیار آسمان و سلب اختیار از سایر مخلوقات قابل برداشت است؟

۱ «ان لمسکهمامن احدمن بعده» - «کل فی فلک یسبحون»

۲ «ان لمسکهمامن احدمن بعده» - «اناهدیناناسیبیل»

۳ «قد جاءکم بصائر من ربکم» - «اناهدیناناسیبیل»

۴ «قد جاءکم بصائر من ربکم» - «کل فی فلک یسبحون»

۲۱

سدر ۱۹: در رابطه ی اراده ی انسان با اراده ی خداوند کدام مطلب صحیح نیست؟

۱ وجود اختیار و اراده در انسان به علت اراده ی الهی و خواست خداوند است.

۲ اراده ی ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته و در عرض اراده ی خداوند است.

۳ هر کاری که از روی ویژگی اختیار از انسان سر زند داخل در تقدیر الهی است.

۴ حوادث جهان و از جمله کراهی تحت تسلط اراده ی خداوند و مظهاری از قضا و قدر الهی است.

۲۴

رابطه قانونمندی (قدر و قضا) با اختیار؟

یکی از یاران: آیا از قضای الهی می گزری؟

امام علی (ع): از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم.

(مثال دیوار)

۲۵

رودها از خود نه طغیان می کنند آنچه می گوئیم ما آن می کنند ما به دریا حکم طوفان می دهیم ما به سیل و موج فرمان می دهیم

قطره ای که جوینبار می رود از بی انجام کاری می رود

۲۸

علا طولی

علا عرضی

مستقل هم ردیف، کنار هم، مستقیم
متفاوت، مجموعه و همکاری و

۲۹

سدر ۱۹: با توجه به این که رهنمودهای روشن الهی برای هدایت انسان به دست ما رسیده، شمره اطاعت و زبان نافرمانی، کدام است؟

۱ «فمن ابصر فلنفسه ومن عمی فلیها»

۲ «اناهدیناناسیبیل اما شاکرا و اما کفوراً»

۳ «ذکبنا قیامت ابدیکم وان الله لیس بظالم للعالمین»

۴ «واثنی زانان لمسکهمامن احدمن بعده»

۲۲

سدر ۱۹: از آیه ی شریفه «اناهدیناناسیبیل اما شاکرا و اما کفوراً» کلمه مفهومی در یافت می شود؟

۱ فلسفه ی نبوت نشان دادن راه به انسان است و خداوند به وسیله ی پیامبران راه شکرگزاری را تبیین می کند.

۲ هدایت انسان ها به وسیله ی خداوند و از طریق پیامبران صورت می گیرد و نشانستن اختیار برای انسان امری عادی است.

۳ فلسفه ی نبوت، نشان دادن راه به انسان است و شکرگزاری یا کفران به وسیله ی قدرت اختیار انسان صورت می گیرد.

۴ هدایت انسان ها به وسیله ی پیامبران صورت می گیرد و آن ها شکرگزاری و کفران را به انسان نشان می دهند.

۲۳

فروریختن دیوار کج یک قضای الهی است، این قضا متناسب با ویژگی و تقدیر خاصی آن دیوار، یعنی کسی آن است، اما اگر دیوار ویژگی دیگری داشته باشد، قضای دیگری را به دنبال خواهد داشت و استاتی که این ۲ تقدیر و ۲ قضا را بینسانند تصمیم می گیرد و دست به انتخاب مناسب تر می زند.

۲۶

زمینه ساز شکوفایی اختیار

همه حوادث جهان / برهه سلمان همی شده، غایتمند و هدف معین داره

جهان خلقت / حفاظت و نگهداری میشه از غرق شدن و نابودی

اعتقاد به خداوند حکیم

قانونمندی جهان

(قدر و قضا)

تلاش رسیدن به هدف بر تپنه ریزی

اختیار

رفع نیاز

فصلیت استعداد

حرکت و فعالیت

۲۷

سره ۱۹: حضرت علی (ع) با بیان جمله «از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم» چه مطلبی را به یارانشان آموزش دادند؟

۱ نبیستن تر سایه دیوار مستحکم و پایدار از تقدیر الهی نشأت گرفته است.

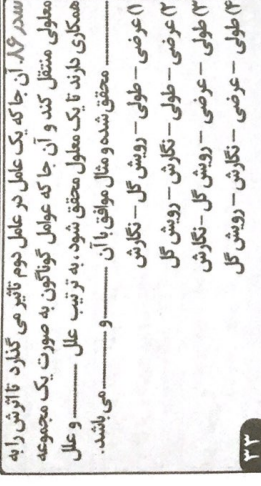
۲ تمام حرکات حضرت و تصمیم گیری های او بر اساس دستور عقل تحقق می یابد.

۳ تکرش صحیح به قولین زندگی انسان، عمل و زمینه ساز تحرک و عمل انسان است.

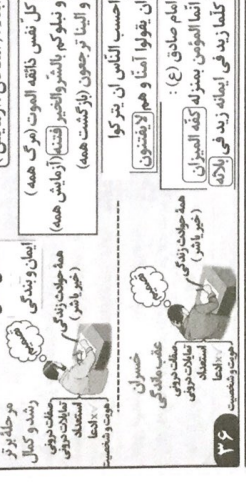
۴ فروریختن دیوار کج، یک قانون و تقدیر الهی است که با شرایط خاصی تعیین می کند.

۳۰

۳۳. اگر از ما بپرسند: «صحنه‌ی بروز و ظهور اختیار انسان کجا است؟» می‌گوییم: آن جا است که
 ۱) باطل با تمام آلودگی‌های فطرت آزارش خودنمایی کند.
 ۲) قضا و قدرهای متفاوت، او را احاطه کرده باشند.
 ۳) جایگاه خود را در نظام قانون مند آفرینش، ترک کرده باشد.
 ۴) حق با همه‌ی زیبایی‌های فطرت پسندش به او عرضه شود.

۳۴

۳۵

امداد خاص (توفیق) به انسان نمودن هدف الهی + قدم در راه حق + نیت پاک
 نصرت و هدایت و حمایت و پشتیبانی تلاش و مجاهدت
 ایجاد زمینه رشد و تقوی شخص مؤمن
 (دوست خوب، جلسه قرآن، خواندن کتب، توفیق توبه و استغفار)
 و آذین جاهل را فینا سهند بنهم سببنا و ان الله لمع المصطفین
 شینین
 آیات و آلائ عمل درونی نقش تعیین کننده در کسب توفیق

۳۸

امداد (امهال) مهلت و فرصت
 و لایحسین آذین کفروا آتانی لهم خیر لا تشبههم
 آتانی لهم (سزا داد) آتیا و لهم عذاب مهین
 تکریم عالی: املاء لعل تمل
 استدراج علاوه بر مهلت بر امکانات می افزاید
 و آذین کذبوا یا آتانا استندرجهم
 من حیث لا یعلمون و اللی لهم
 ان کیدتی متین
 باسرا فرودر فساد
 حرکت تریجی به عذاب
 به تدریج هلاکت الهی
 قدم به قدم از تسلیت
 باسرا فرودر فساد

۳۹

۳۳. هر گاه فرورختن دیوار کج را بر انسانی که زیر آن نشسته و متوجه کجی و سستی آن است، یک قضای الهی بدانیم فرار از این قضا امری است که پیام آیه‌ی شریفه‌ی حاکی از این حقیقت است.
 ۱) ممکن - «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
 ۲) ممکن - «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»
 ۳) ناممکن - «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعْتِبَارٍ...»
 ۴) ممکن - «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعْتِبَارٍ...»

۳۴. ان جا که یک عامل در عامل دوم تأثیر می‌گذارد تا اثرش را به معلولی منتقل کند و آن جا که عوامل گوناگون به صورت یک مجموعه همکاری دارند تا یک معلول محقق شود، به ترتیب علل و علل محقق شده و مثال موافق با آن می‌باشد.

۳۳

۳۶

امداد عام الهی
 حق، خرت گرا، بیخون کمال
 کثافتها هرچه و
 من عطاء ربک و ما کان عطاء ربک محظوراً
 کسانی که زندگی دنیا و تمیلات آن را بخواهند
 حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان
 می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند دید.
 ایمان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند
 هر چه در دنیا کرده‌اند، بر باد رفته
 آن چه را که انجام می‌دهند، باطل است.

۳۷

امام صادق (ع)
 «هنگامی که خدا خیر بنده‌اش را بخواهد، اگر بنده گناهی مرتکب شود او را گوشمالی می‌دهد تا به یاد توبه بیفتد و هنگامی که شر بنده‌اش را بخواهد، بعد از انجام گناه تنبیهی به او می‌بخشد تا استغفار را فراموش کند و به راه خود ادامه دهد. این همان عهد است که خدا فرموده: مستندرجهم...»
 امام علی (ع)
 «چه بسا احسان بیایی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد و با ستایش مردم فریب خورد و خدا هیچ کس را همانند کسی که به او مهلت داده، امتحان و آزمایش نکرده است.»

۴۰

سبقت و رحمت بر غضب **بِرَّوْدِكَارِ شَمَا، رَحْمَتِ رَبِّكَ خَيْرٌ مِنْ غَضَبِكَ** است.

رحمت خدا، لطف و مهربانی خدا، غضب از دریچه لطف و رحمت (عالم و فرزند) راه بازگشت (توبه) همیشه باز، آموزش گناه با توبه، آموزش برخی گناهان با کار نیک آیات مرتب یا توبه

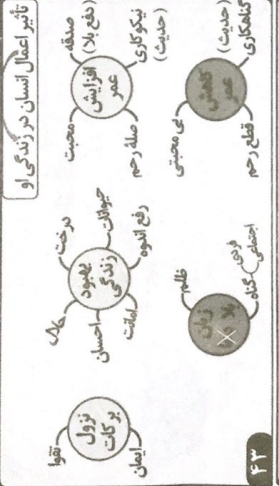
حفظ آبروی بنده گناهکار، پذیرش عیب و تقصیر، رضایت سریع از طالب آموزش فرستگان، ثبت قیوم کار نیک / صبر در ثبت گناه به امید توبه و جبران

«و ان علیکم لعاقبتین کریماتین»

کار نیک و پاداش چند برابر / کار بد به اندازه خودش جزا

من جاهل هستم، فله عشر انبیا، ومن جاهل بسلته فلا یجزی الا علیا و هم لایظلمون

۴۲

۴۳

هر آسانی در زندگی خود سواره به وسیله امور... یا با امور... در معرض... رحمت واسعه الهی به همه افراد جامعه، چه نیکوکار و چه بدکار... خداوند به کفایت مهربانی می دهد و آفتن از این مهربانی... برخی گناهکاران به دست خویش خود را در معرض هلاکت قرار می دهند و خداوند پاداش کار نیک را چند برابر و کثیر کار بد را به اندازه خودش می دهد و این نشانه... مطابق با قانون الهی... آینده انسان براساس... رقم می خورد.

۴۶

سبح ۹۷ و کلام سنت الهی، تنها حاکم بر زندگی گناهکاران است و کلام آیه مؤید آن است؟

۱) املا - «وَأَذِّنْ كِتَابًا بَاتِيًّا نَسْتَسْتَجِيبُ لَكُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَطْمَئِنُّ»

۲) املا - «وَلَا يَطْمَئِنُّ الْقَلْبُ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا»

۳) ابتداء - «وَلَا يَطْمَئِنُّ الْقَلْبُ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا»

۴) ابتداء - «وَأَذِّنْ كِتَابًا بَاتِيًّا نَسْتَسْتَجِيبُ لَكُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَطْمَئِنُّ»

۴۷

سبح ۹۶ بر اساس آیات قرآن کریم چه کسانی مشمول رحمت واسعه ی الهی خواهند بود؟

۱) مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرٌ مِثَالِهَا

۲) وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

۳) كَلَّا نُمِدُّ هُوَاءَهُ وَهُوَ كَذِبٌ

۴) وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَأَتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ

۵۰

بنده گناهکار - خیر - گوشمالی - توبه

بنده غرق شده در گناه - شر - نعمت - استغفار نکرده و ادامه بنده

احسان و پرده پوشی خدا و ستایش مردم - گرفتار و مغرور و فریب سخت ترین امتحان: گناهکار با دانش مهربان

۴۱

امام صادق (ع) : **بموت بالذُّوبِ < بموت بالاحسان > بعيش بالاخصار**

و لو ان اهل القرى آمنوا واتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء والارض ولكن كذبوا فاحذرناهم بما كانوا يكسبون

اهل القرى - آمنا و اتقوا - لفتحنا عليهم بركات ... كذبوا - فاحذرناهم بما كانوا يكسبون

۴۴

جمع پذیری کووووووو

تقوا: املا - تأثیر اعمال کتبیا بآیاتنا: استدرج جاهلوا: توفیق جاهل و حسنه و جاهل باسلته: سبقت رحمت هولا و هولا: املا - آمنا و اتقوا: تأثیر اعمال نملی لهم: املا - اهل الله: استدرج عذاب مهین: املا - کیدی متین: شقاوت الهی: املا - هلاکت الهی: استدرج ظهور استعداد: ابتداء - باطن آشکار: املا - بزرگ رفتن تدریجی املا: حرکت تدریجی به سوی عذاب: استدرج علم ترین و فراگیر ترین سنت: ابتداء

۴۵

سبح ۹۷ از آیه شریفه «و لا یطمئن القلب الا بتقوی» چه مفهوم می رسد؟

۱) خداوند در سنت امثال، به کسانی که راه پل را نمی گیرند مهربانی می دهد که از این فرصت برای نجات خود از ظلمت ها و تاریکی استفاده کنند.

۲) انسان ها اگر از مهربانی ها و لطف الهی با اختیار و اراده خودشان که به صورت لطف الهی جلوه گر شده، بهره نبرند، تقصیر گناهان را هر روز سبک تر کنند.

۳) خداوند در سنت امثال، به کسانی که راه پل را نمی گیرند، مهربانی می دهد که از این مهربانی برای نجات خود بهره ببرند و از تاریکی نجات یابند.

۴) به آفتن که راه پل را نمی گیرند و با حق دشمنی می ورزند مهربانی زندگی دهنده می شود ولی آن ها این فرصت را وسیله غیوه و روشن کردن تاریکی قرار می دهند.

۴۸

سبح ۹۷ از آیه شریفه «كَلَّا شَرِيفَةٌ كَلَّا هُوَ لَا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ ...» کلام مفهوم استنباط می گردد و اشاره به چگونه سنتی دارد؟

۱) کسی که راه حق را نمی گیرد، مورد لطف خداوند قرار می گیرد - علم

۲) کسی که راه حق را نمی گیرد، مورد لطف خداوند قرار می گیرد - علم

۳) خداوند در پرتو اعمال انسان ها با فضل خود با بندگان رفتار می کند - علم

۴) خداوند در پرتو اعمال انسان ها با فضل خود با بندگان رفتار می کند - علم

۴۹

سر ۹۶: چرا خداوند متعال برای گروهی از بدکاران مهلت خاصی را در نظر می‌گیرد و سرانجام آنان چیست؟

۱) یَظَلَم نَفْسَهُ - عذاب مهین
 ۲) یَظَلَم نَفْسَهُ - اِنْ كَيْدِي مَتِين
 ۳) لِيُزِدَا دُوًّا اِثْمًا - عَذَابٍ مِّمَّيْنِ
 ۴) لِيُزِدَا دُوًّا اِثْمًا - اِنْ كَيْدِي مَتِين

۵۲

سر ۹۷: روی آوردن دنیا و لذت‌های دنیایی به برخی انسان‌های گناه کار، نشانه چیست؟

۱) غوطه‌ور شدن در تاریکی‌های و ظلمات
 ۲) تأثیر پذیری شدید زندگی ما از رفتارهای ما
 ۳) حالت تشریحی در حرکت به سوی عذاب الهی
 ۴) محرومیت آنان از نعمت‌های بی‌پایان الهی

۵۳

سدر ۹۵: «کمک‌های الهی و ایجاد شرایطی که فرد بتواند در راهی که انتخاب کرده، به پیش رود» در کدام آیه بیان شده است؟

۱) «قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ»
 ۲) «كَلَّا تَمَدُّ هَوَاءٌ وَ هَوَاءٌ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ»
 ۳) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
 ۴) «مَنْ جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا»

۵۴

سر ۹۴: با توجه به آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» کدام عبارت درست است؟

۱) جهاد در راه خدا یکی از بهترین راه‌های مبارزه با دشمنان خداست.
 ۲) پیروزی بر شرک و بت پرستی فقط با همراهی محسنین امکان پذیر است.
 ۳) یکی از جلوه‌های توفیق الهی، نصرت و هدایت به دنبال تلاش افراد است.
 ۴) نتیجه‌ی عمل هر کس به دست خودش می‌باشد ولی ثمره‌ی جهاد همواره پیروزی است.

۵۵

۷ همه رخدادهای جهان تحت اراده خداوند است، نقش اختیار انسان در این نظام جهانی چیست؟
 ۷ آیا نظام جهانی که با علم و اراده الهی اداره می‌شود مانع اختیار انسان است یا بستری مناسب برای آن؟
 ۷ انسان اختیار محدودی دارد که می‌باید تصمیم گیری‌های او و تعیین کننده‌ی عاقبت و سرنوشت او است.
 ۷ احساس رضایت پس از موفقیت [نتیجه] آن است که آن کار را از خود و نتیجه‌ی اراده و تصمیم علاقه‌مند خود می‌دانیم.
 ۷ احساس ندامت و پشیمانی پس از اشتباه [نتیجه] آن است که توانایی ترک آن کار را داشته ایم.

۶۰

سر ۹۶: روایت شریف «من بعیش بالأحسن اکثر ممن بعیش بالأعمر» به سنت بیان شده در کدام آیه، اشاره نموده است؟

۱) أَحْسِبُ النَّاسَ أَنْ يَبْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ
 ۲) وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ
 ۳) كَلَّا تَمَدُّ هَوَاءٌ وَ هَوَاءٌ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا
 ۴) وَ أَنْ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنْ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ

۵۱

سج ۹۵: ثمره‌ی ایمان مردم و گرایش به تقوا در میان آنان چیست؟

۱) «مَنْ جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا»
 ۲) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
 ۳) «وَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ لعلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»
 ۴) «لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنْ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»

۵۴

سج ۹۵: اگر بگوییم «خداوند علاوه بر مهلت دادن، بر مکاتبات گمراهان می‌افزاید، تا با اصرار خودشان بیشتر در فساد فرو روند» و «سبب جدا شدن انسان‌های خوب از بد می‌شود» به ترتیب ناظر بر کدام یک از سنت‌های الهی است؟

۱) استسراج - ابتلاء
 ۲) استسراج - امداد
 ۳) امهال - ابتلاء
 ۴) امهال - امداد

۵۵

سج ۹۴: امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که بابت پاک قدم در راه حق گزینند و سعادتی جهان آخرت و رضایت پروردگار را هدف قرار دهند بیان گر کدام سنت الهی است و کدام آیه شریفه حاکی از آن می‌باشد؟

۱) تأثیر اتصال - «وَ أَنْ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنْ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»
 ۲) توفیق الهی - «إِنَّا مِنْ قَبْلِ نَبِّكَ وَ آتَيْنَا صَالِحًا قُلُوبَكَ نَبِيًّا لِلَّهِ سَيِّئَاتِهِمْ...»
 ۳) تأثیر اتصال - «إِنَّا مِنْ قَبْلِ نَبِّكَ وَ آتَيْنَا صَالِحًا قُلُوبَكَ نَبِيًّا لِلَّهِ سَيِّئَاتِهِمْ...»
 ۴) توفیق الهی - «وَ أَنْ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنْ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»

۵۸

سج ۹۳: آن‌جا که اهل سابق (ع) فرماید: «إِنَّا لَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ كَلِمَةً الْمِرْيَانَ كَلِمَةً زِيدَ فِي آيَاتِهِ زَيْدٌ فِي بِلَادِهِ» و روح انسان با ایمان را به حیطة‌ی امتحان - اعلام می‌نماید که منادی گر آن پیام آید شریفه - - می‌باشد.

۱) «مَنْ جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ»
 ۲) «مَنْ جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ»
 ۳) «وَ أَنْ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنْ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»
 ۴) «وَ أَنْ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنْ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ»

۵۹

✓ اعتقاد به خدای حکیم: این اطمینان را به انسان می دهد که همه حوادث و رخدادهای جهان، تحت یک برزانه سگانه دهنی شده و عایت مند انجام می گیرد و نه اتفاقی و بی هدف.

✓ انسان معتقد به حاکمیت خدای حکیم: مطمئن است که هر حادثه ای هدف معنی و مشخص دارد و از سر و سادف، غفلت یا ندانم کاری رخ نمی دهد.

✓ اعتقاد به خدای حکیم: این اطمینان را به انسان می دهد که جهان حافظ و نگهدارنده است که اشتباه در کار او نیست. به عبارت دیگر، کسی جهان ناخدا را دارد که به موجب علم و قدرت او ناخدا، هیچ گاه غرق و نابود نخواهد شد.

✓ اعتقاد به خدای حکیم: به انسان اطمینان می دهد که می تواند در این جهان از قدرت اختیار خود بهره ببرد و برای ساختن امروز و فردای خود و جامعه تلاش کند و نمرات تلاش خود را مشاهده نماید.

۶۲

✓ (اثر نتیجه) اعتقاد به خدای حکیم، انسان خدانشناس می داند که فقط با زندگی در یک جهان قانونمند، که بشوایه آن علم و قدرت خدایست، وی امکان حرکت و فعالیت دارد. (برای زندگی در جهان قانونمند می تواند قوانین حکام بر جهان هستی را بشناسد و برای رفع نیازهای خود استفاده کند و به هدف های خود برسد.

✓ این که برای رفع تشنگی می نوشیم، به سبب اعتقاد به همین تقدیر و قضااست (یعنی می دانیم که خداوند آب را با این ویژگی ها و اندازه ها آفریده که سبب رفع تشنگی می شود).

✓ (اثر جهان تحت نظام قدر و قضای الهی قرار نداشت، علوم می همچون فیزیک، شیمی، زیست و... معنا نداشت و انسان نمی توانست دست به انتخاب بزند و در این جهان کار و فعالیت کند.

۶۳

✓ خداوند تعیین کرده است که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند، حتی اگر بخواهد فرار کند، باز هم این کار اختیاری بوده، چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است.

✓ وجود اختیار و اراده در انسان (فعلی) از اراده الهی و خواست خدایست، به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد.

✓ در فعل اختیاری، تا زمانی که ما به انجام فعلی اراده کرده ایم، آن فعل انجام نمی گیرد، در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خدایست. (یعنی اراده انسان در عین اراده خدایست و با آن مقالات ندارد.

۶۴

✓ قانونمندی حکام بر جهان: (یعنی) تقدیر الهی، (و از سبب ساز) حرکت و پویایی انسان و به کار گیری اراده و اختیار اوست.

✓ آشنایی با قوانین و سنت های الهی موجب می شود (اثبات) آنچه ما به آن ها بهتر بر نامه بریزی کنیم و راه موفقیت را هموار تر سازیم.

✓ (بر اساس) تقدیر الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده های آن در دایره قوانین خاصی مسیر تکاملی خود را می پیمایند. این قانونمندی اختصاصی به پدیده های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان ها را هم در بر می گیرد.

✓ ابتلاء در لغت به معنای امتحان است و در اینجا به معنای آفران دادن فرد در تنگنا یا موفقیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد.

۶۷

✓ مردم در برابر دعوت انبیاء دو دسته اند: دسته ای به نعلی حقیقت پاسخ مثبت می دهند و هدایت الهی را می پذیرند. دسته ای نتایجج و زریجه در مقابل حق می ایستند.

✓ خداوند، سنت و قانون خود را بر این قرار داده که هر کس، هر کدام از این دو راه حق را باطل را برگزیند، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده، استفاده کند (اگر همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود و باطل خود را آشکار کند).

✓ بنابراین روی آوردن دنیا و لذت های دنیوی به برخی انسان های گمراهکار (تشیخه) لطف خداوند به آنان نیست.

۷۰

✓ خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم (به همین جهت آثار و عوالم عمل خود را می پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده ایم، آن را جبران می کنیم).

✓ خدای متعال (امتثال) همین قوه اختیار، بشر را راهنمایی کرده و او را مختار گذاشته است که از راهنمای خدایست استفاده کند و سیاستگزار باشد، یا ناسپاسی کند و از هدایت و لطف الهی بهره نبرد و مسیر شقاوت را پیماید.

✓ خداوند قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن، برای زندگی خود بر نامه بریزی کنیم و به قله های کمال برسیم و تا آنجا پیش برویم که جز خداوند عظمت آن را نمی داند.

✓ مشیت خداوند و قوانین حکام بر هستی مانع اختیار انسان نیست، بلکه زمینه ساز شکوفایی اختیار و بستری برای بهره مندی از آن.

۶۱

✓ مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی و موقعیت مکانی و زمانی آن ها را تعیین می کند، مقدر به تقدیر الهی هستند. از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند به قضای الهی وابسته اند.

✓ قدر و قضای الهی بر جهان حکام است. (به این معنا که نقشه جهان با همه موجودات و زبده کاری ها و ویژگی ها و قانون هایش از آن خدا و از علم خدایست و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خدایست (به همین دلیل) نه در نقشه جهان تقصی هست و نه در اجرا و پیاده کردن آن.

✓ قدر و قضای الهی (به این معناست که هر چیزی مهندسی و قاعده خاصی خود را دارد که این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره گیری است.

۶۴

✓ برخی چنین پنداشته اند که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است و تصور می کنند تقدیر، چیزی وی قانونمندی جهان و نظم در آن است. برای کار اختیاری پندید نمی آید.

✓ امام علی (ع) با رفتار و سپس گفتار خود، نگرش صحیح خود از قضا و قدر را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تصرف و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است.

✓ یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد و به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است.

۶۵

✓ امتحان خداوند علم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

✓ سنت ابتلاء عام ترین و فراگیر ترین قانون خدایست که ثابت و همیشگی و شامل همه انسان ها در همه دوران هاست.

✓ زندگی هر انسانی، صحنه انواع امتحان ها و آزمایش هاست.

✓ هویت و شخصیت انسان ها با این ابتلاات ساخته می شود و شناخته می گردد، از این رو کوچکترین حادثه ای که پیرامون ما رخ می دهد، امتحانی برای ما است (قاروشن شود که ما نسبت به آن حادثه چه تصمیمی می گیریم و چگونه عمل می کنیم. عمل درست، رشد و کمال و عمل غلط، عقب ماندگی و خسارت را به دنبال دارد.

۶۸

✓ (اگر) انسان ایمان به خدا و بندگی او را اعلام کند، بنا به سنت ابتلاء، وارد امتحان ها و آزمایش های خاصی می شود و به میزانی که در آزمون های اولیه سر بلند بیرون آید، قدم در آزمون های بعدی می گذارد و برای کسب کمالات بزر تر آماده می شود.

✓ خداوند با هر خبر یا شری ما را می آزماید. بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر و مادر یا داشتن پدر و مادر، باران یا خشکسالی، به طور کلی هر حادثه تلخ یا شیرینی، مواد امتحالی ما به حساب می آید و نحوه مواجهه ما با آن ها بیروزی یا شکست ما را رقم می زند و مبنای امتحانی دیگر می سازد.

۶۹

۷۲ آسانی که به نام گناه می افتد. خداوند برای او سزاپی فراهم می کند که بتواند توبه کند و از گناه دوری نماید. حتی اگر بارها گناه کرد و توبه نمود، باز هم خداوند از گناه او می گذرد.

۷۳ اگر کسی چنان در گناه و باطل پیش رود و از کار خود خرسند باشد و با حق دشمنی و ایجاب و زبرد، خداوند به آن ها فرصتی می دهد و آن ها این فرصت را وسیله غیوطه و زرد شدن در تاریکی ها قرار می دهند.

۷۴ جهلت ها و امکانات، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلائی الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود.

۷۵ قرار گرفتن در دایره سنت املا و استمداد (تبعیت) عمل خود آسان هاست. بنابراین باید بگوئیم، که در دایره این سنت ها قرار بگیریم تا به هلاکت ابدی گرفتار نشویم.

پایان

قرآن کریم
پیامبر (ص)
تکذیب کنندگان دین
برترین جهاد
سختی سختی
سلطنتی مستمگر
تکبر و غلبه مساکین

قرآن کریم
پیامبر (ص)
تکذیب کنندگان دین
برترین جهاد
سختی سختی
سلطنتی مستمگر
تکبر و غلبه مساکین

۷۳ و من آتاه... از و ما
معیارهای تمدن اسلامی
علم و خرد
تفکر، عقل، خرد، تدبیر، علم
لولین آیات : دانش و آموختن
پیامبر (ص)
جهت یادگاری علم
مرد و زن
فرزیده
کار گزارم و خادم
خدمت یافته
زینب (س)
کتاب پرور

۷۴ حضرت فاطمه (س) خطاب به زن پرسوزال :
« هر سؤالی که به فطرت می آید، بپرس »
« اگر فردی در مدت یک روز بازی بسنگین... »
« من هم کار گزارم و خود را خادم خدا قرار داده ام، مرد من در برابر هر سؤالی که پاسخ بدهم، از مصوع مرزوبدایی که فاصله میان زمین و آسمان را بر کند بیشتر است. پس سزاول است که از پرسش های تو احساس رنج و زحمت نکند »
میزان علمی و نبییش روشن / توجه به فکر و معرفت

۷۴ امداد خاص متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق می گذارند و سعادت جهان آخرت و رضایت پروردگار را هدف خود قرار دهند.

۷۵ در فرهنگ قرآن، توفیقاً به معنای آسان نمودن است (یعنی اهرامه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد.

۷۶ از آنجا که خداوند به بندگان خود صحت دارد، با همه آنان چه نیکو کار و چه گناهکار، به مهر و مهربانی رفتار می کند.

۷۷ آنجا که خداوند بر کسی غضب می کند، باز هم از درجه عطف و رحمت است، مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد..... از همین جهت است که راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است.

تمدن و احکام (درس ۹ و ۱۰ و ۸)

۱ این بلاهت و بیم لایحه معیارهای اولیه اولی الامر
تکذیب کنندگان
قرآن کریم
پیامبر (ص)
تکذیب کنندگان
قرآن کریم
پیامبر (ص)
تکذیب کنندگان
قرآن کریم
پیامبر (ص)
تکذیب کنندگان
قرآن کریم
پیامبر (ص)

۲ بهترین زمان جهان : مردم، آسیبه، خدیجه و فاطمه
خشنودی (یا خشم) فاطمه — خشنودی (یا خشم) خدا
فاطمه پاره ای... آرزوی فاطمه — آرزوی پیامبر — آرزوی خدا

۳ پیامبر (ص) خطاب به یاران :
کسی که دوست می دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ درلمان اند، به خودبندگان علم بنگرد
هر شاگردی که برای تحصیل علم، به خفا عالمی رفت و آمد کند
هر گلی، ثوب و پادشاه عبادت یک ساله عابد
هر قدمی، شهر آبادی در بهشت
راه رفتن روی زمین، طلب آموزش زمین

✓ معیار توحید و صداد

«**امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا**» (البقره: ۱۷۷) **اجرم عند زهم و لاخوف عليهم و لا هم يحزنون**»

« یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم »

✓ معیار نبوت و ولایت (پذیرش ولایت خدا و نفی حاکمیت طاقتوت)

✓ مسلمانان در برزخه های فردی و اجتماعی خود تابع فرمان های خدا و پیامبر و اولی الامر می باشند و خودسرانه عمل نمی کنند.

وضعیت این معیارها در دوره تمدن اسلامی

نبوت و امامت { خلفای بنی امیه و بنی عباس (ولایت الهی) } خروج از دایره ولایت الهی و حکومت بر اساس امیال خود

عدل

تا مدتی پس از پیامبر مورد توجه بود

فرمانده ساسانیان (رستم فرخ زاد) فرمانده مسلمانان (زهره بن عبدالله)

درباره دین خود سخن بگو

یکگانگی خدا و رسالت محمد (ص)

اگر پذیریم، باز خواهیم گفت؟

بندگی خدا به جای بندگی انسان ها

سننی نلسازگار با دین شما

همه از یک پدر و مادر و همه برادر و خواهر

رعایت امر خدا در مورد همه طبقات، همه از یک پدر و مادر، همه برادر و خواهر

وضعیت معیارها در دوره تمدن اسلامی

حاکمان بنی امیه و بنی عباس

خاندانها { فتنه های جاهلی نسبت به زن / حرصا / ناانگیزه گرفتن الهی زنان (مزرات زن) } موقوفیت زن و خانواده در اسلام بسیار برتر از موقوفیت زن در اروپا و جهان

حق مالکیت و کار (وقف) / تحصیل آزاد (دانشندان بزرگ)

قرآن : نفی تلقی برچه دوم بودن زن

برپاساس تورات : تلقی زن به عنوان موجود درجه دوم

۹۶ و ۹۵ : کلام مورد بیاتگر یکی از عناصر اصلی بر نامه پیامبر (ص) برای تبیین جایگاه خانواده است و توجه به مقام و مزرات زنان در جامعه چه نمر آتی داشت؟

۱) احیای مزرات زن و ارزش های اصیل او - محافظت از فساد و تباهی

۲) حفظ محیط جامعه از فساد و بی بند و باری - جلوگیری از ايجاد تبیض

۳) حفظ محیط جامعه از فساد و بی بند و باری - محافظت از فساد و تباهی

۴) احیای مزرات زن و ارزش های اصیل او - جلوگیری از ايجاد تبیض

۹۶ : پیامبر (ص) میبوت شد تا مردم را به سوی زندگی مبتنی بر - سوق دهد لذا اولین آیاتی که بر ایشان نازل شد، درباره - بود.

۱) تقکر و علم - دانش و آموختن ۲) تقکر و علم - توحید و عدل

۳) عدل و قسط - دانش و آموختن ۴) عدل و قسط - توحید و عدل

✓ معیار عدل

لقد ارسلنا رسلانا بالبینات و ازنا معهم الکتاب و المیزان (البقره: ۱۷۷) **انما یقوم الناس بالقسط**

✓ یکی از اهداف ارسال پیامبران این بود که مردم جامعه ای بر پایه عدالت بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا کنند.

«**ومن آياته ان خلقناکم ازواجاً لکنکم ازواجاً لکنکم ازواجاً لکنکم ازواجاً**» (البقره: ۲۲) **معیار خانواده و مزرات زن**

« **قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون انما یتذکر اولوالالباب** »

✓ معیار علم و خرد

جمع بندی توره ۱ تا ۳

۱) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۲) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۳) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۴) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۵) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۶) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۷) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۸) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۹) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

۱۰) **امن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا** (فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون

وضعیت معیارها در دوره تمدن اسلامی

بنای مدرسه در کنار مسجد

توسعه زیاد علم (دانشگاه شاهه، تخصصی)

علاقه مسلمانان به علم و دانش / توجه نیاکان به اندیشه و تفکر و علم

دانشجویان اروپایی // دانشگاه های اسلامی / پاشاهان // پیارسن های مسلمانان

قرن اولیه // پیدایش سلاطنتی // وضع بسیار در خشان

روضه، غسل، طهارت، نجاست و - // تحول ندای اسلام

علم و خرد

از ویژگی های فرهنگ علمی // منحصر نبوت تحصیل // مزایم زنان به پیامبر

تحول اندیشه در اروپا

توجه اروپا تفکر فلسفی و دانش طبیعی

کلاس حضرت فاطمه

مدرس پیامبر سزوان

۹۶ : پیامبر (ص) آمده بود تا « روابط اجتماعی مردم بر مبنای دستورات خلیفوت تنظیم می شود و غیر خدا اطاعت نکردد » پیام کلام آیه شریفه، گویای این موضوع است؟

۱) « قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون »

۲) « من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا قرآنهم اجرهم عند ربهم... »

۳) « یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم... »

۴) « لقد ارسلنا رسلانا بالبینات و ازنا معهم الکتاب و المیزان ل یقوم الناس بالقسط »

۹۶ : پیامبر (ص) آمده بود تا « روابط اجتماعی مردم بر مبنای دستورات خلیفوت تنظیم می شود و غیر خدا اطاعت نکردد » پیام کلام آیه شریفه، گویای این موضوع است؟

۱) « قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون »

۲) « من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا قرآنهم اجرهم عند ربهم... »

۳) « یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم... »

۴) « لقد ارسلنا رسلانا بالبینات و ازنا معهم الکتاب و المیزان ل یقوم الناس بالقسط »

سید ۹۳۳ کلام آی شریفه بیان گر معیار تنظیم روابط اجتماعی و تئورین قویترین بر پایه ی عمل در جامعه و تمدن اسلامی می باشد؟

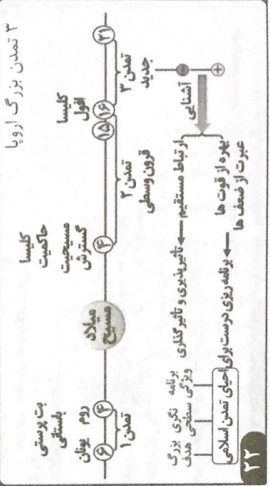
۱ « قل هل يستوی الّذین اطعمون و الّذین لا یطعمون »
 ۲ « من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً أقلمهم اجرهم عند ربهم... »
 ۳ « یا ایها الذّین آمنوا اطعموا الله و اطعموا الرسول و اولی الامر منکم... »
 ۴ « تقدارسنارسنارسلنا بالبینات و قرآننا معهم الکتب و المیزان لیقوم الناس بالقسط »

۱۸

سید ۹۳۴ هر گاه گفته شود: «هر دم در جامعه ی اسلامی به حقیقت معاد ایمان زندگی و اعمال و رفتار خود را در دنیا برای رسیدن به سعادت اخروی تنظیم می کنی» به پیام کدام آیه توجه شده است؟

۱ « من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً أقلمهم اجرهم عند ربهم و لا خوف علیهم و لا هم یحزون »
 ۲ « تقدارسنارسنارسلنا بالبینات و قرآننا معهم الکتب و المیزان لیقوم الناس بالقسط »
 ۳ « جمعا الذّین اعطوا و عملوا الصّالحات کلمتین الذّین اؤتمروا لیعملوا الصّالحات کلّمین کلّمین »
 ۴ « قلّ لا اله الا هو لیضعنکم الی یوم لقیمة لا ریب لیه و من اصدق من الله حدیثا »

۲۱

۲۲

موتگوری وات: « علم و فلسفه اروپا بدون کمک گرفتن از فرهنگ اسلام توسعه نمی یافت، اسلام نه تنها تر تولیدات مادی و اختراعات اروپا شریک است، بلکه اروپا را ولذات تا تصویر جدیدی از خود داشته باشد. اما از آنجا که اروپا در حال حاضر علیه اسلام عکس العمل نشان می دهد، تأثیر مسلمانان را بی اهمیت جلوه می دهد، وظیفه مهم ما اروپاییان این است که این اشتباه را اصلاح کنیم و به مدعیان پیشین عشق خودمان به جهان اسلام اعتراف کنیم »

۲۵

سید ۹۳۵ اگر بگوئیم: « مسلمانان در برنامه های فردی و اجتماعی خودسرانه عمل نمی کنند » پیام کدام آیه ی شریفه حاکی از آن است؟

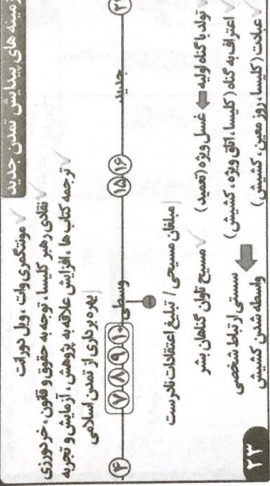
۱ « و الذّین جاهدوا فینا لنهدینهم سبیلنا و ان الله لمتعّ المحسنین »
 ۲ « یا ایها الذّین آمنوا اطعموا الله و اطعموا الرسول و اولی الامر منکم »
 ۳ « قل ان کتمتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله و یغفر لکم ذنوبکم »
 ۴ « تقدارسنارسنارسلنا بالبینات و قرآننا معهم الکتب و المیزان لیقوم الناس بالقسط »

۱۹

سید ۹۳۶ در عصری که زن کلابی در کنار سایر کالاهای تلفی می شد رسول خدا با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم پدید آورد پیام کدام آیه ی شریفه استفاده ی ابزاری از زن را ملغی کرد تا خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی، دوستی و مودت گردد؟

۱ « قل هل يستوی الّذین اطعمون و الّذین لا یطعمون »
 ۲ « من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً أقلمهم عند ربهم... »
 ۳ « و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً و جعل لکم... »
 ۴ « و من اياته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً... »

۲۰

۲۳

فروختن بهشت و بخشش گناه با پول

ازواج ابدی، حق پاکیزگی زن، تغییر نام خودکشی زن، کشیش = مجرد ابدی

دوگانگی در گفتار و عمل

بیبینی اروپا به کلیسا و کشیش

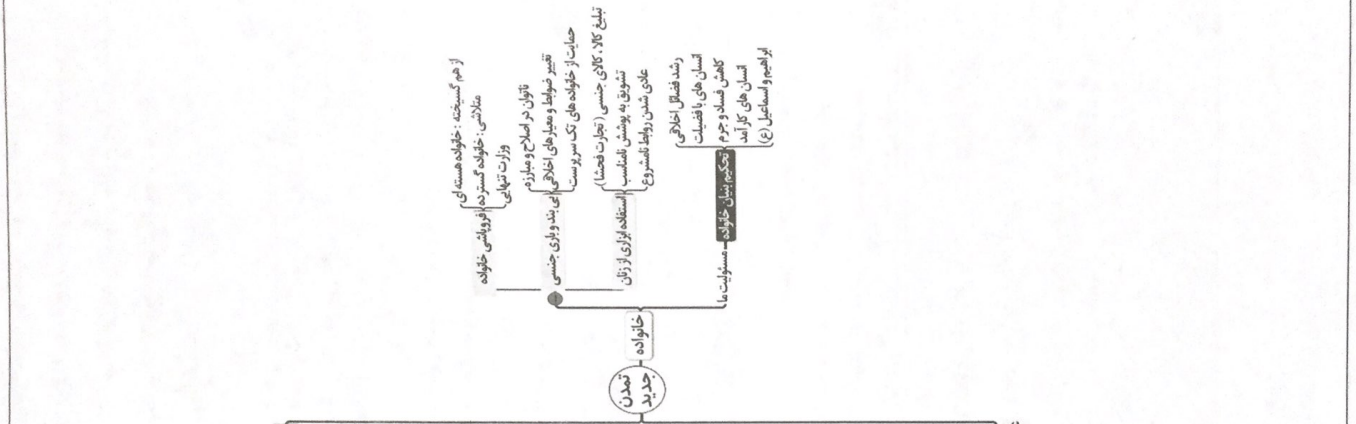
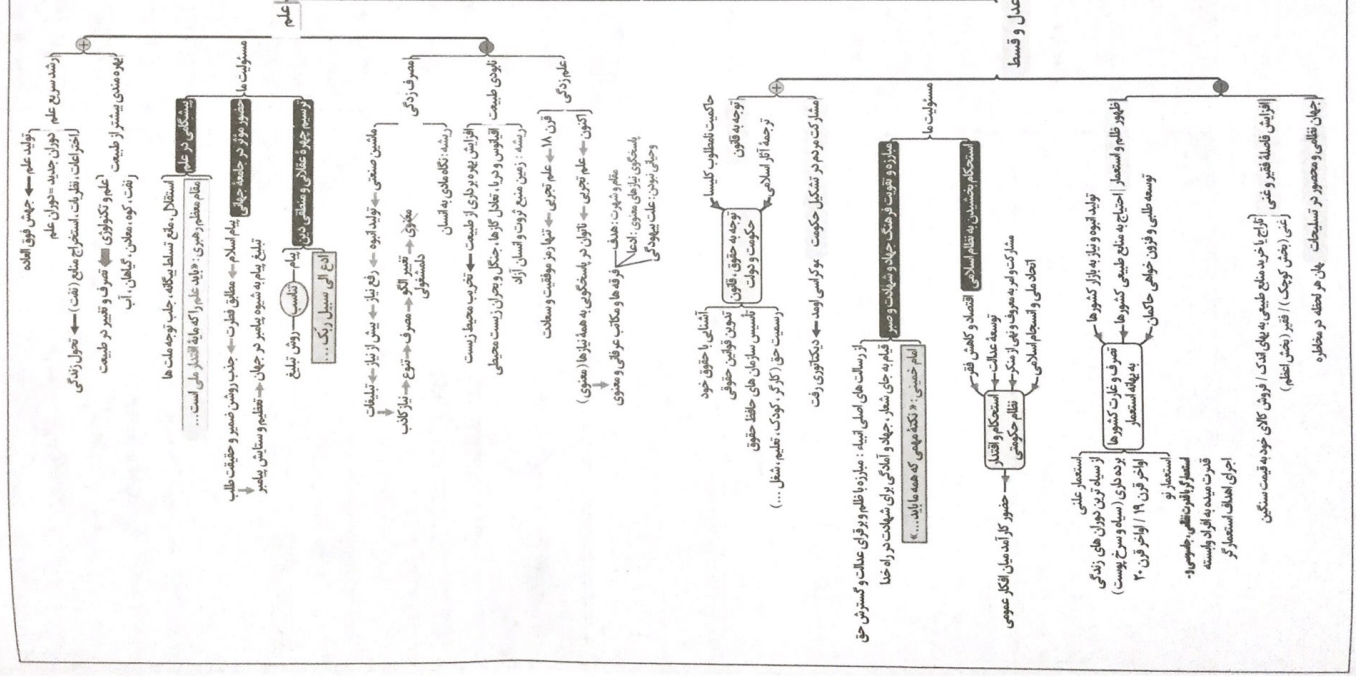
مخالفت با عقاید رهبران کلیسا = کفر

منع نشر نظریات جدید

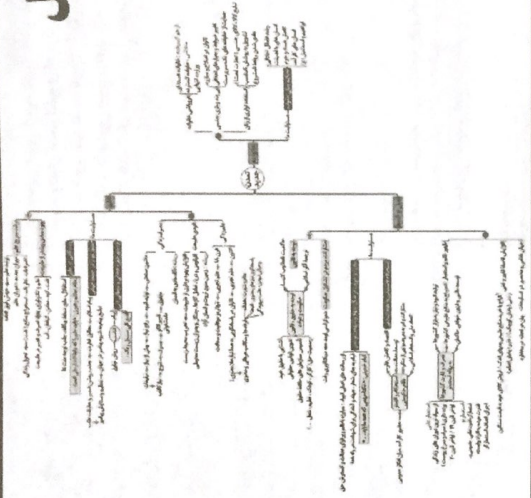
دین مخالف علم و خرد

کتاب رفیق دین

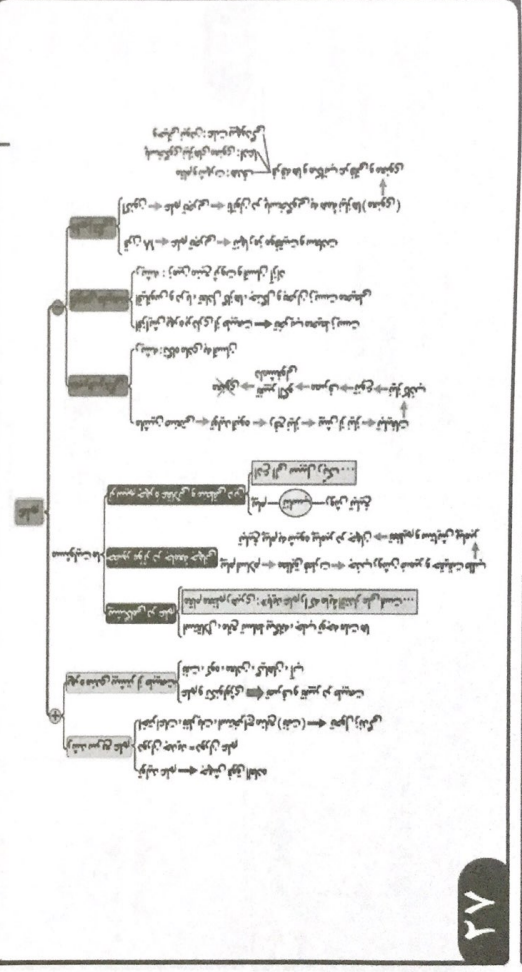
۲۴

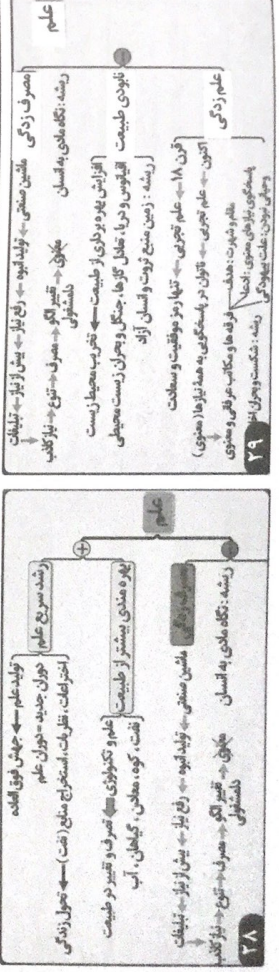
چیدمان کامل

۲۶

۲۷

۲۸

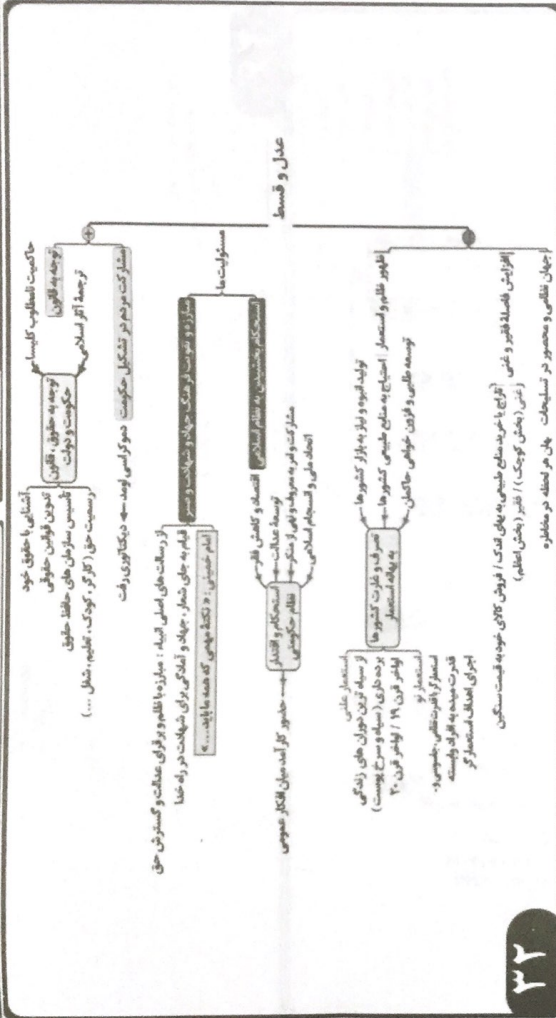
مسئولیت ما در حوزه علم
پیشگامی در علم استقلال، مانع تسلط بیگانه، جلب توجه ملت ها
مقام معظم رهبری: « باید علم را که مایه اقتدار ملی است... »

حضور مؤثر در جامعه جهانی پیام اسلام ← « صلواتی بفرست... »
 جلب روشن ضمیر و حقیقت طلب
 تبلیغ پیام به شیوه پیشبر در جهان → « تعلیم و ستایش پیامبر

رسم چهره عارفی و منتقلی دین پیام → « تبلیغ روشن »

ادعای سبیل رنگ
و بالهنگام و الموعظه الموعظه و تبادلیم با ملی همی احسن

مقام معظم رهبری: « باید علم را که مایه اقتدار ملی است همه جدهی بگیرند و دنبال کنند. کشوری که مردم آن از علم بی بهره باشند هرگز به حقوق خود دست نیخواهد یافت. نمی شود علم را از دیگران گدایی کرد. علم درون جوش و درون راست، باید استعدادهای یک ملت به کار افتند تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، عالم بشود. »

۳۲

عدل

توجه به قانون
 حاکمیت المصلوب کلبیا
 توجه به حقوق
 حکومت و دولت
 ترجمه اثر اسلامی

استقلال مردم در تشکیل حکومت → « دیکتاتوری رفت »

استقلال علمی
 تولید نیرو و نیاز به بازار کشورها
 ظهور نظام و استعمار
 توجه علمی و فزونی علوم حاکمان

استقلال نظامی
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

افزایش باسلاطه فطری و علمی → « آفرین یا خردمندی طبیعی به پهلای اندک / فطرت (بخش اعظم) »

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

۳۳

عدل

توجه به قانون
 حاکمیت المصلوب کلبیا
 توجه به حقوق
 حکومت و دولت
 ترجمه اثر اسلامی

استقلال مردم در تشکیل حکومت → « دیکتاتوری رفت »

استقلال علمی
 تولید نیرو و نیاز به بازار کشورها
 ظهور نظام و استعمار
 توجه علمی و فزونی علوم حاکمان

استقلال نظامی
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

افزایش باسلاطه فطری و علمی → « آفرین یا خردمندی طبیعی به پهلای اندک / فطرت (بخش اعظم) »

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

۳۴

عدل

توجه به قانون
 حاکمیت المصلوب کلبیا
 توجه به حقوق
 حکومت و دولت
 ترجمه اثر اسلامی

استقلال مردم در تشکیل حکومت → « دیکتاتوری رفت »

استقلال علمی
 تولید نیرو و نیاز به بازار کشورها
 ظهور نظام و استعمار
 توجه علمی و فزونی علوم حاکمان

استقلال نظامی
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

افزایش باسلاطه فطری و علمی → « آفرین یا خردمندی طبیعی به پهلای اندک / فطرت (بخش اعظم) »

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

۳۵

عدل

توجه به قانون
 حاکمیت المصلوب کلبیا
 توجه به حقوق
 حکومت و دولت
 ترجمه اثر اسلامی

استقلال مردم در تشکیل حکومت → « دیکتاتوری رفت »

استقلال علمی
 تولید نیرو و نیاز به بازار کشورها
 ظهور نظام و استعمار
 توجه علمی و فزونی علوم حاکمان

استقلال نظامی
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

افزایش باسلاطه فطری و علمی → « آفرین یا خردمندی طبیعی به پهلای اندک / فطرت (بخش اعظم) »

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

۳۶

عدل

توجه به قانون
 حاکمیت المصلوب کلبیا
 توجه به حقوق
 حکومت و دولت
 ترجمه اثر اسلامی

استقلال مردم در تشکیل حکومت → « دیکتاتوری رفت »

استقلال علمی
 تولید نیرو و نیاز به بازار کشورها
 ظهور نظام و استعمار
 توجه علمی و فزونی علوم حاکمان

استقلال نظامی
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

افزایش باسلاطه فطری و علمی → « آفرین یا خردمندی طبیعی به پهلای اندک / فطرت (بخش اعظم) »

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

۳۷

عدل

توجه به قانون
 حاکمیت المصلوب کلبیا
 توجه به حقوق
 حکومت و دولت
 ترجمه اثر اسلامی

استقلال مردم در تشکیل حکومت → « دیکتاتوری رفت »

استقلال علمی
 تولید نیرو و نیاز به بازار کشورها
 ظهور نظام و استعمار
 توجه علمی و فزونی علوم حاکمان

استقلال نظامی
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

افزایش باسلاطه فطری و علمی → « آفرین یا خردمندی طبیعی به پهلای اندک / فطرت (بخش اعظم) »

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

۳۸

عدل

توجه به قانون
 حاکمیت المصلوب کلبیا
 توجه به حقوق
 حکومت و دولت
 ترجمه اثر اسلامی

استقلال مردم در تشکیل حکومت → « دیکتاتوری رفت »

استقلال علمی
 تولید نیرو و نیاز به بازار کشورها
 ظهور نظام و استعمار
 توجه علمی و فزونی علوم حاکمان

استقلال نظامی
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار
 مبارزه با سرکشی و استعمار

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

افزایش باسلاطه فطری و علمی → « آفرین یا خردمندی طبیعی به پهلای اندک / فطرت (بخش اعظم) »

جهان نظامی و محصور در تسلیحات → « پان هر منطقه در منطقه »

گویی: «تویت پایه‌های استقلال کشور»، «قیم برای تحقق عدالت» به ترتیب اشاره به _____ و _____ دارد که دومین مورد در حوزه _____ مطرح می‌شود.

۱) تلاش برای پیشگام شدن در علم - حضور فعال در جامعه جهانی - علم
 ۲) استعماررضیشتین به نظام اسلامی - مبارزه با استعمار و نفوذ فرهنگ جاهل - عدل
 ۳) تلاش برای پیشگام شدن در علم - مبارزه با استعمار و نفوذ فرهنگ جاهل - عدل
 ۴) استعماررضیشتین به نظام اسلامی - حضور فعال در جامعه جهانی - علم

۴۷

✓ پیامبر(ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه‌ای بنا کند که در آن جامعه، به جای حکومت مستغران و طاغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد.

✓ یکی از مهم ترین اهداف پیامبر(ص)، برپایی جامعه‌ای عدالت محور بود به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم...
 ✓ رفتار پیامبر(ص) و بیانات قرآن فضایی به وجود آورد که در آن فاصله طبقاتی و فقر و بی توجهی به محرومان رخت شمرده می شد و مساوات و قسط، ارزش والایی تلقی می گردید.

✓ یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص)، ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود

۵۰

✓ احیای منزلت زن و ارزش های اصلی او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می رفت .
 ✓ پیامبر(ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد .
 ✓ پیامبر(ص) آمد تا جامعه جاهلی را متحول کند و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد . اولین آیاتی که بر پیامبر(ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود ، درباره دانش و آموختن بود .
 ✓ نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر این کتاب به خردوری و دانش و تشویق های دائمی پیامبر(ص) ، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت .

۵۱

«قد ابلح من زکاتها»
 «افمن اسس بنیانه علی تقوی من الله و رضوان غیر»
 ام من اسس بنیانه علی شفا حرف هل فانهار به فی نار جهنم والله لا یدعی القوم الظالمین»
 مؤمنان! عمل به احکام و دستورات خدا ← تقوای الهی و خشودنی خدا گناهکاران ← بی توجهی به احکام و دستورات خدا ← لبه پرنگه سست
 «یسلطونک عن الفسوق و المیسر قبل فیهما اثم کبیر و منافع للناس و اثمها اکبر من نفعهما»
 «و لا تقربوا الزانی انه کان فاحشه و ساء سبیلا»

۵۴

۵۵

گویی: اگر بخواهیم با تبعیت از سبیل در راهی داشته باشیم که ادامه دهنده راه توحید و اسلام باشند، باید به پیام کلام عبرت شریعت عمل نماییم؟
 ۱) «لا یح الی سبیل ربک»
 ۲) «ومن آیاتهم خلق خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتکسبوا بها و جعل بینکم...»
 ۳) «و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً جعل لکم...»
 ۴) «تقدرا رسالتنا بالنبیة و ازنا مهمهم»
 «الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط»

۴۸

✓ از جمله برنامه های یک مسلمان ، مشارکت و تلاش در ایجاد جامعه‌ای بر اساس معیارهای اسلامی است . از این رو ، لازم است ازینا معیارهای یک تمدن اسلامی را که قرآن کریم و پیشوایان معرفی کرده اند ، بشناسیم و برای تحقق هر چه بهتر آن ها ، برنامه ریزی و تلاش کنیم .
 ✓ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود .
 ✓ پیامبر(ص) این رسالت بزرگ را از شهر مکه آغاز کرد و سپس با هجرت به مدینه و با کمک یاران خود پایه های جامعه دینی را بنا نهاد و حرکت به سوی تمدن اسلامی را آغاز کرد .

۴۹

✓ با ارزیابی تمدن جدید می توانیم به نقاط قوت و ضعف این تمدن بیشتر پی ببریم و نحوه زندگی در آن را بهتر شناسایی کنیم و مسئولیت خود را در مواجهه با آن بدانیم .
 ✓ برخی معتقدان بر این باورند ثروتی که در دوره استعمار از کشورهای استعمار زده به کشورهای استعمارگر منتقل شد ، آن قدر زیاد بود که پایه های اصلی قدرت اقتصادی غرب را به وجود آورد .
 ✓ اگر بایست معنوی و الهی انسان دارای اهمیت و جایگاهی در تمدن جدید بود و اگر به زنان آن گونه که دین اسلام بها می دهد ، بها و شخصیت داده می شد ، حتما وضع دیگری در تولید قلمرو ما ، رمان ها و تصاویر تبلیغاتی حاکم می شد .

۵۲

✓ در هیچ دوره ای غفلت از خدا و غفلت از نیازهای معنوی به شدت امروز مشاهده نشده و توجه به نیازها و خواسته های مادی نیز به گستردگی امروز نبوده است . نتیجتاً این غفلت بزرگ آسیب ها و بیماری های خطرناکی است که امروزه بسیار عادی جلوه می کند .
 ✓ خانواده کارون رشد فضیلت ها و باکی ها و محل تربیت نسل های خلاق ، توانمند و با همت است .
 ✓ حضرت ابراهیم و اسماعیل (ع) پس از بنای کعبه ، نه تنها برای خود دعا کردند بلکه از خداوند خواستند ذریه و نوادگانی به آنان عطا کند که ادامه دهنده راه توحید و اسلام باشند . چنین ذریه ای فقط در خانواده هایی که خود اهل توحید و یکتا پرستی باشند و مودت و رحمت میان آنان برقرار باشد ، امکان پذیر است .

۵۳

میان نعمت های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است زندگی دینی، تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند عاقبت اندیشی قرار دارد.

هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی در می یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او ← هر گونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می برد و آینده ای غیر قابل اعتماد را از او دور می کند.

کسی که به دنبال سعادت اخروی نیست و به دنبال خواسته ها و تمایلات نفس خود است نمی تواند انتظار سعادت مندگی در دنیا و پاره مندی از نعمت های بهشتی را داشته باشد.

قابل اجرا بودن اسلام در هر دوره و زمانه ای بدین معنا نیست که اگر جوامع بشری دچار انحراف شدند و خواسته ها و تمایلات مخالف با سعادت خود پیدا کردند، اسلام آن خواسته ها را بپذیرد و مطابق با آن ها حکم کند. یعنی پیامبران در طول تاریخ در مقابل قوم های منحرف ایستاده اند. (مثال: ایستادگی حضرت لوط (ع) در برابر خواسته های نامشروع قوم خود)

شراب، قمار و زنا ← گناه کبیره

قبل اسلام میان اعراب رایج بود ← سود و منفعت اقتصادی داشت
پس از اعلام حرام بودن آن در کلام خدا و پیامبر (ص) ← اعراب آن را کنار گذاشتند
روح آن در زمان بنی امیه و بنی عباس / برخی از مردم دوباره مرتکب آن شدند / اما عموم مسلمانان هیچگاه زشتی آن را فراموش نکردند
شراب، قمار
قمار: کار بیپرده، بی فایده برای جامعه، عامل کینه و دشمنی میان برنده و بازنده، کوتاه نیامدن اسلام در برابر آن با وجود فراگیری در جهان امروز

قبل اسلام فراوان بود / قرآن در برابر آن ایستاد و راه های آسان و بدون گناه پیشنهاد کرد.
نتایج آن: خانواده منزحل میشه و استحکام آن از بین میره، فرزندان تک سرپرست فراوان میشه، زنا (رابطه نامشروع جنسی)
سلامت جسمی و روحی به خطر میفته

- ✓ استفاده از ابزارها و آلات موسیقی — برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی ملید — حلال و جایز
- ✓ تولید، توزیع، تبلیغ، خرید و فروش و تمنا کردن [تساور یا تخون انجرائی و فلفسد] تساور یا تخون انجرائی و فلفسد
- ✓ و گشودن دادن به رسانه هایلی که در بردارنده ؛ موسیقی مطرب و منسب یا مجالس لهو و تنه — گناه بزرگ — حرام
- ✓ شرکت در مجالس شادی و جشن ها به شرط آن که در این مجالس احکام دین (مانند پوشش خالم ها) رعایت شود — جایز
- ✓ اگر موجب غیبت مسله رحیم یا تبلیغ دین شود - مستحب

ب) ورزش و بازی

کوشش برای داشتن بدنی قوی و نیرومند در کنار داشتن سلامتی و تندرستی — سلامتی بر زندگی، همانیت بهتر، بیروزی در مبارزه با دشمنان — مثال: پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع)

پیش قدم شدن در بازی ها و ورزش های دسته جمعی — به منظور تقویت رابطه صمیمانه میان خویشان و همسایگان و سلامت اخلاقی افراد خانواده — یادش احروری

شرط بندی در هر شرایطی؛ حرام (از امور زبان آورده) و اجتماعی)

اگر ورزش و بازی های ورزشی برای دوری از فساد ضرورت یابد — فراهم کردن امکانات آن - واجب تکلیفی

جایزه دادن به ورزشکاران [جایز] اگر با نیت روی آوردن افسراد جامعه به ورزش های ملید و افزایش سلامت جسم و جان باشد — کار نیک - یادش احروری

ج) اقتصاد

✓ اقتصاد در عصر حاضر — تولید انبوه کالا، مصرف فراوان، توجه بیش از حد به لذت های مادی — نابودی منابع زمین و محیط زیست

✓ اهداف مدیریت اقتصادی [۱] استقلال اقتصادی و عدم سلطه بیگانگان
[۲] پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی
[۳] حرکت به سوی آبادانی در عین دوری از دنیازدگی و تجمل گرایی

✓ کوشش برای رزق و روزی حلال و دوری از عوامل ناپاک کننده روزی (مانند تولید کلا یا کیفیت پایین، فریب کاری در معامله) — مشاهده آثار مثبت روزی حلال در زندگی و کمک به اقتصاد کشور

✓ کوشش برای آآوده نشدن به ربا، قرار گرفتن ثروت در خدمت تولید و آشنایی با احکام تجارت قبل از ورود به تجارت — امام علی (ع): «یا معشر التجار اتقوه تم العتجو»

✓ کوشش برای تولید کالای مرغوب و استفاده از کالای ایرانی

✓ اگر مصرف کالای خارجی سبب وابستگی کشور شود — نخریدن آن واجب

✓ انتراتی گیری و تجمل گرایی مسئولین + فساد اداری و مالی — عقب ماندگی اقتصادی، فاصله طبقاتی، بی اعتمادی

عمومی، رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی میان مردم [۱] وظیفه مسئولین: اجتناب از تجمل گرایی و دعوت دیگران به سوی اقتصاد سالم
[۲] وظیفه مردم: سالم نگه داشتن روابط اقتصادی با پیروی از پیامبر اکرم (ص) و امر به معروف و نهی از منکر

✓ تلاش برای پیشرفت کشور و قناعت در مصرف منابع — واجب

✓ جلوگیری از تخریب محیط زیست

✓ ساده زیستی و دوری از مدگرایی و تجمل گرایی

✓ تنظیم روابط اقتصادی به منظور تحت فشار قرار نگرفتن و وابسته نشدن به کشورهای سلطه گر — بر دولت واجب است

✓ هر نوع تجارتي که به نفع رژیم صهیونیستی و سرمایه داران آن باشد — حرام